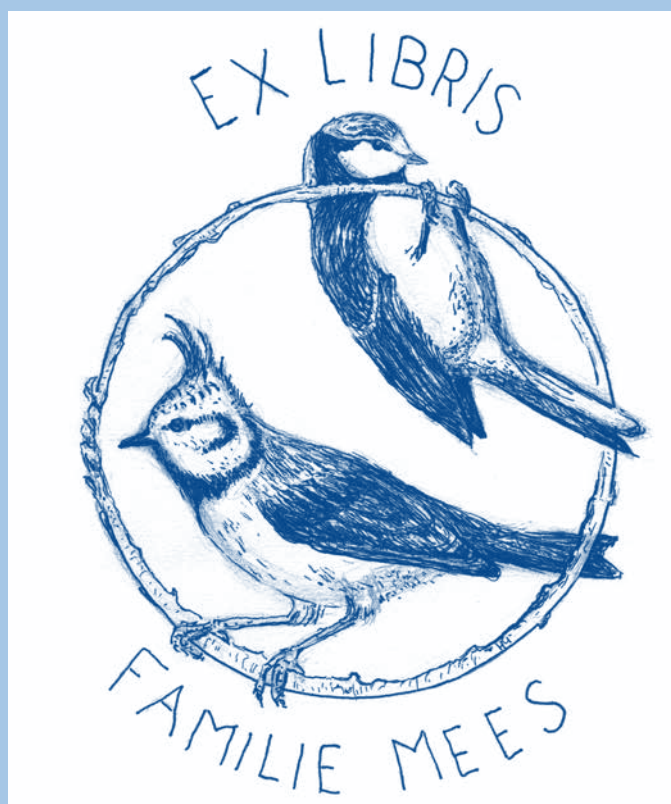

KRONIEK
VAN DE STICHTING
GESLACHT MEES

NUMMER 70 ■ JUNI 2021

VAN DE REDACTIE

Deze Mezenkroniek 2021 is het 70e nummer in de geschiedenis. Een jubileumnummer. Net als tien jaar geleden bij het 60e nummer, heb ik de hulp ingeroepen van Ludo Mees. Samen maakten we een succesvol dubbelnummer in 2011.

De toestand in de wereld wordt voornamelijk beheerst door drie zaken: gezondheid, klimaat en economie. De Coronapandemie beheerst nog steeds het dagelijkse debat. Elke avond te zien in programma's als Nieuwsuur, Op1 en Beau/Jinek. Bij het ter perse gaan van dit blad (20 mei) zijn er in Nederland 4.688 besmettingen, 130 nieuwe ziekenhuisopnames en totaal 17.506 doden. Wereldwijd zijn er al meer dan 3,3 miljoen mensen gestorven aan het Coronavirus.

De Klimaatconferentie van 2020 in Glasgow is een jaar uitgesteld naar november 2021. Het hoofddoel is de CO2 uitstoot met 49% te verminderen vergeleken met 1990. Het is zorgwekkend dat de jaarlijkse uitstoot van broeikasgassen is gestegen met 50%. Het is een zegen dat Joe Biden de nieuwe president is. Hij maakt zich sterk voor het klimaat en ieder democratisch denkend mens zal blij zijn dat Donald Trump overtuigend werd verslagen met 306 tegen 232 kiesmannen.

De economische krimp bedroeg vorig jaar 3,8% en er wordt verwacht dat de economie weer gaat groeien met 2,1% dit jaar. Dat hangt ook af hoe snel de Coronacrisis bezworen wordt.

Nu naar de Mezen. In nummer 60 keken we terug en brachten we een bloemlezing van voorbije Kronieken. Nu kiezen wij enkele belangrijke artikelen uit de laatste 10 jaar. Een ontroerend en diep menselijk In Memoriam van Arnoud Mees door zijn moeder Ariane. Een reflecterend stuk van Madeline ter Horst-Mees over onze Stichting toen en nu.

Een andere illustere Mees, Henk Mees, wordt gememoreerd door zijn zoon Ludo. Er zijn bijdragen van Anna Mees over en zeldzame spierziekte en een verhaal over patiënten die nog steeds last hebben van het Coronavirus opgelopen tijdens de eerste golf. Pianiste Reinild kreeg een dik verdiend lintje van de Koning.

Er staat een artikel van Bas en Barend Mees in over De Drie Lichten, een stichting die subsidies verstrekt voor medisch wetenschappelijk onderzoek. Ludo spreekt enkele jongere Mezen over hoe zij tegen onze stichting aankijken. Zelf heb ik een interview geschreven met Ton Rechthout die een boek schreef 'Ex Libris en de Rotterdammers'. Waaronder vier Mezen. Het International Film Festival Rotterdam bestaat dit jaar 50 jaar, een persoonlijke terugblik. Iets heel anders is een stuk over de nieuw opgerichte stichting Support Rwanda. De Mezen die financiële steun kregen van het Van der Dussen Fonds, Gwenny en Chantal, schrijven over respectievelijk yogatraining en een verloskunde opleiding.

Ten slotte vraag ik uw aandacht voor een korte enquête over deze Mezenkroniek. Vriendelijk doch dringend verzoek ik u deze in te vullen. Het voortbestaan van deze Kroniek kan ervan afhangen!

Veel leesplezier, Jaap en Ludo. Met dank aan corrector Marten Mees.

Tekening voorzijde: Ex libris gemaakt door Hermance Mees.

colofon

BESTUUR EN COMMISSIES

penningmeester
Barend Mees
Lenculenstraat 16
6211 KR Maastricht
bmemees@hotmail.com

lid
Alexander Mees
Parklaan 36
3972 JZ Driebergen – Rijsenburg
tel. 0343-521455
amees@xs4all.nl

lid schilderijen
Joost Mees
Terbregse Rechter Rottekade 250
3055 XJ Rotterdam
tel. 06 20628657
joost.mees@mdhi.nl

lid adressenbestand/genealogie
Hans Mees
Neherpark 136
2264 ZC Leidschendam
tel. 070 3866304
jr.mees@hetnet.nl

Redactieadres Kroniek
Jaap Mees
Westhaven 24b
2801 PJ Gouda
telefoon 0182-603701
mobiel 06-48863305
jaapmees@online.nl
Ludo Mees
Telefoon 061540 9028
@ ludomees@gmail.com

Stichting Geslacht Mees
Bank Mees Pierson nr. 255050593
ABN Amro nummer 255050593
IBAN-nummer: NL82ABNA0255050593
BIC-nummer: ABNANL2A

Website
Hans Mees
jr.mees@hetnet.nl
Alexander Mees
amees@xs4all.nl
Barend Mees
bmemees@hotmail.com

Druk
Van Assema Grafimedia,
Hoofddorp

www.familiemees.com

MEZEN ENQUETE NUMMER 70:

Dringend verzoek aan deze korte enquête mee te doen, het voortbestaan van de Kroniek hangt ervan af!

1. Wat vindt u van de Mezenkroniek?
Cijfer 1 - 10
2. Welke stukken leest u het meest, interviews, vaste rubrieken, verslagen of de Van der Dussen Fonds jongeren verslagen.
3. In grote lijnen hoeveel procent van alle artikelen leest u gemiddeld?
4. Door stijgende kosten is het waarschijnlijk dat de Mezenkroniek als digitale publicatie verder gaat. (zie ook www.familiemees.com)
Vindt u dat een goed of slecht idee? Waarom?
5. Heeft u kritiek, suggesties of op- of aanmerkingen?
Antwoorden graag voor 30 augustus dit jaar sturen per mail: jaapmees@online.nl of per post naar Westhaven 24b, 2801 PJ Gouda.

FAMILIEBERICHTEN

GEBOREN:

Point Cook, Australië, 11 december 2012: Caat Steeman, dochter van Joris en Marijn CEdr Steeman-Mees (G 13-21-2).

Point Cook, Australië, 30 juni 2015: Eef Steeman, dochter van Joris en Marijn CEdr Steeman-Mees (G 13-21-2).

Zwolle, 21 juli 2015: Isabelle Lily Victoria Mees, dochter van Bastiaan Rudolf Everard Bzn en Stefanie Jaira Mees-Bolle (R 13-19-1).

Voorburg, 30 november 2018: Fiep Rooms, dochter van Jasper Rooms en Carien Johanna CEdr Mees (G 13-21-2).

Point Cook, Australië, 21 december 2018: Boet Steeman, zoon van Joris en Marijn CEdr Steeman-Mees (G 13-21-2), helaas weer overleden op 1 september 2019.

Houston (Texas, USA), 12 juli 2019: Charlie Marieke ABdr Dorhout Mees (G XIV-9-1-1), dochter van Alexander Bernard WEzn en Desiree Dorhout Mees-Wolters (G XIV-9-1-1).

Amsterdam, 3 december 2019: Amber Adriana Fientje Mees (R 13-21-5), dochter van David Emanuel WAZn en Rosien Mees-Zuiderwijk (R 13-21-5).

GEHUWD:

Abbotsford, British Columbia, Canada, 21 september 2019: Uriah Jostar MJzn Mees (R XIV-8-1-2) and Hailey Corrine Hansen.

OVERLEDEN:

Rotterdam, 15 mei 2019: Machteld van Limburg Stirum-Hooijkaas, dochter van Pieter Hooijkaas en Suzanna Maria Jongbloed Unterhorst.
Suzanna Maria Jongbloed Unterhorst hertrouwde later met Jacob PRzn Mees (R 11-2).

's Gravenhage, 3 november 2019: Josephine Elisabeth Pauline Sandberg-Bdr Dorhout Mees (G 11-9), geboren 25 februari 1926, weduwe van Jhr Coen Gijsbertus Sandberg.

Driebergen- Rijsenburg, 25 februari 2021: Arnoud Lucas RAJzn Mees (R XIV-21-1-1), geboren 9 september 1989.

Vancouver, Canada, 26 februari 2021: Maurits Johan Jzn Mees (R 12-10), geboren 30 december 1930.

DIVERSEN:

Amsterdam, 26 april 2021: Pianiste Reinild WJGdr Mees (R 12-5) werd benoemd als Officier in de Orde van Oranje-Nassau.

■ Hans Mees
■ jr.mees@hetnet.nl

STICHTING GESLACHT MEES, 1936 - 2021

Willem Cornelis Mees, een van de oprichters van onze familiestichting en de eerste voorzitter, eindigt zijn eerste artikel in de eerste kroniek met deze spreuk.

In het oprichtingsjaar 1936 was het al 340 jaar geleden dat stamvader Joris Mees uit Aken naar Rotterdam kwam. Willem C. schrijft dat vanaf het begin van de 19e eeuw historisch geïnteresseerde Mezen pogingen doen om een samenhangend geheel te maken van de diverse, door familieleden bijgehouden 'geslachtsregisters en stamreeksen' met alle nakomelingen van deze Joris en Mayken Mees.

Genealogie

De net opgerichte stichting wil deze genealogie aanvullen en overzichtelijk maken.

Tweede doel was om te verzamelen, bewaren en archiveren van belangrijke documenten en objecten uit de Mezenhistorie. Een beetje treurig noemt hij een paar kostbare objecten die helaas verdwenen waren. Dat moest veranderen!

Ten derde zou er jaarlijks een Kroniek worden uitgegeven waarin naast 'jaarverslagen en kennisgevingen van het bestuur' geboorten, huwelijken en sterfgevallen worden opgenomen.

In de 85 jaar van het bestaan van de stichting is op deze drie gebieden heel veel werk verzet.

De genealogie wordt al sinds de jaren '70 door Hans Mees nauwkeurig bijgehouden en is geheel gedigitaliseerd. Op www.familiemees.com kun je je eigen afstammingslijn al doorklikkend oproepen. Zijn niet aflatende trouw en inzet is fantastisch. Voor hem zou het héél fijn zijn als meer, ja alle Mezen, in hun bewustzijn hebben dat familieberichten alléén een plaats kunnen krijgen in de genealogie als Hans de e-mailadressen en de gegevens aangeleverd krijgt.

Familiearchief

Het familiearchief, bewaard in het Gemeente Archief Rotterdam, is zéér uitgebreid. Onze voorgangers, waaronder Henk en Philip A.J. hebben dozen vol met Mezen-wetenswaardigheden verzameld en laten catalogiseren. De rest, waaronder zeker 1000 foto's heb ik later verwerkt en beschreven en ook naar Rotterdam gebracht, waar alles openbaar en in te zien is.

Ik heb als contactpersoon diverse malen verzoeken gekregen van een historicus of socioloog om documenten te gebruiken voor hun publicaties. Bijvoorbeeld over oorlogsdagboeken en over de vrouwenbeweging tegen slavernij. Die toestemming krijgen ze als de persoon over wie geschreven wordt, minimaal 20 jaar dood is.

Kroniek

De Kroniek die voor het eerst in 1938 verscheen, heeft steeds meer een verbindende functie gekregen. Tot de jaren '70 was de verschijning niet consequent jaarlijks, maar vanaf 1973 ligt hij echt elk jaar in de bus. Ook dat is een prestatie van klasse, al jaren toe te schrijven aan Jaap Mees, die keer op keer een interessant en levendig blad weet te verzorgen.

Daarnaast zijn in de loop der jaren familiedagen met en zonder jaarvergaderingen gehouden, is de grote schilderijencollectie door de bank aan ons overgedragen en door Joost verdeeld over de liefhebbers in de familie. Het van der Dussen van Beefdingh Fonds is sinds 10 jaar in personele unie samengevoegd met het stichtingsbestuur en wordt door Joost en mij beheerd. Daarover verschijnen af en toe mails met informatie. Last but not least noem ik onze penningmeester Barend, die trouw probeert de eindjes aan elkaar te knopen en u allen te motiveren een bijdrage over te maken.

En nu anno 2021

Anno 2021 ziet de wereld er heel anders uit. De levens zijn overvol en gevuld met veel werk voor beide partners, families hebben opgroeiende kinderen die begeleid moeten naar kinderopvang, school, sport. Daarnaast rolt informatie 24 uur per dag binnen via alle digitale kanalen. Alles moet beantwoord, liefst meteen. Zo kan ik nog talloze andere verplichtingen bedenken. De Coronabeperkingen tel ik niet eens mee. Vrijwilligerswerk is in hoge mate in gedrang gekomen, hoe graag velen zich ook willen inzetten voor anderen.

Animo

De effecten daarvan op onze stichting zijn duidelijk merkbaar. Te weinig mensen hebben tijd, energie en

zin om zich met onze grote familie bezig te houden. Door de enorme omvang van de Familie Mees, met acht 'staken' die ieder ook al te veel Mezen bevatten om ze te kennen, wordt het Mezenverhaal misschien wel erg theoretisch. Wat moet je met al die familieleden die je niet kent?

Dat probleem was er altijd al en daarom werden er familiedagen georganiseerd. Die waren meestal erg leuk, maar ook daar nam de animo voor af. Dus ook de animo om ze te organiseren. En dat is jammer voor de ouderen die er echt van genoten.

Zijden draadje

Sindsdien hangt de actieve samenhang aan een zijden draadje. Dankzij de trouw van enkelingen zoals Hans en Jaap, blijft de genealogie aangevuld met de geboortes, huwelijken en overlijdens die gemeld zijn en blijft de Kroniek verschijnen.

Vervolgens daalt de animo bij de familieleden om bij te dragen aan een stichting waar weinig actie is, wat weer tot gevolg heeft dat de Kroniek onevenredig zwaar op de begroting drukt en er serieus aan gedacht wordt om hem alleen nog digitaal uit te geven.

Kortom, dit is de vicieuze cirkel waar we in terecht zijn gekomen.

Hoe dan?

We kunnen natuurlijk de stichting 'gewoon' opheffen. Juridisch is dat geen probleem. Maar moreel? Vele jarenlang zijn de familielijnen bijgehouden, zodat iedereen zelf kan terugvinden wat zijn 'roots' zijn. Wat een voorsprong op al die mensen die met moeite op het internet proberen uit te vinden waar hun voorouders vandaan komen. Het besef dat je uit een lange biologische samenhang komt, met alle voor- en nadelen, doet iets met je.

Veelkleurig

Daar moeten we eigenlijk ook wel voorzichtig mee zijn, arrogantie ligt al gauw op de loer en dat is het laatste wat we in deze tijd nodig hebben. We kunnen best bewondering hebben voor de Mezen die een belangrijke rol hebben gespeeld in het maatschappelijke leven, maar dat is geen reden om de hele familie bijzonder te vinden. Onze wereld is heel veelkleurig geworden, dat is een groot goed en het doet tegelijk een beroep op ieder individu om daar respectvol mee om te gaan.

Laten we de genealogie dus vooral voortzetten! Maar voor Hans zou het erg fijn zijn als iemand bij hem

kwam meekijken en bijstaan waar nodig. Meld je aan als je een beetje handig en wakker bent!

De Kroniek brengt nu de meeste levendigheid, met allerlei bijdragen uit de diverse staken, al zijn er vást véél meer interessante en vrolijke wetenswaardigheden te vinden uit ál die families. Als er per familiegroep van een paar generaties iemand bereid is om bij diploma's, bijzondere prestaties, grappige beroepskeuzes, avontuurlijke ondernemingen en dergelijke de Kroniek in het bewustzijn te hebben, is de stap naar Jaap snel gemaakt. Dan is ook die klus minder eenzaam.

Financiën

De stichting heeft een zeer beperkte spaarpot. Die werd vooral aangevuld voor de grote familiedagen die gratis waren voor deelnemers. Dan waren er altijd mensen die een ruime contributie gaven waarvan iedereen kon meeprofiteren.

De dure schilderijenopslag is gelukkig verleden tijd, maar de druk- en verzendkosten van de kroniek stijgen wel. Een kroniek kost nu € 15 (exclusief porto en verzendkosten, J.M.). Wie geen stabiel adres heeft, een student bijvoorbeeld, wordt geacht bij haar/zijn ouders te wonen, dus daar gaat één Kroniek naartoe.

Contributies

De contributies zijn nu niet genoeg om de Kroniek-kosten te dekken. Dat moet toch mogelijk zijn. Als diegenen die dat kunnen, niet alleen voor hun eigen kroniek betalen, maar ook voor een of meer mensen voor wie het een probleem is, lukt dat al. Barend zal er blij mee zijn. Trouwens, ook met iemand die deze taak van zeer beperkte omvang van hem wil overnemen. Hij heeft zich vele jaren vol ingezet naast zijn energielurpende baan als vaatchirurg.

Nog een idee, kritiek of suggestie? Graag!

Stuur een mail naar Jaap, Joost, Barend, Hans en/of mij en we gaan er mee aan de slag! (Zie colofon voor adressen)

■ Madeline ter Horst-Mees

■ madelineterhorst@gmail.com

IN MEMORIAM ARNOUD LUCAS MEES (1989 – 2021)

Ingekorte toespraak van Ariane Mees-Dirkzwager tijdens de crematieplechtigheid voor Arnoud Mees, 2 maart 2021.

Arnoud Lucas Mees werd 9 september 1989 bij ons als oudste geboren. Meteen na de geboorte was duidelijk dat hij ernstig gehandicapt was. De kinderarts werd erbij geroepen en sprak over een “geretardeerd kind”. Ik vond Arnoud meteen geweldig. De artsen dachten dat ik hun uitspraken verdrong. Maar dat was het niet. Wanneer ik alleen met Arnoud in de kamer was beleefde ik een normaal kind, waarmee ik meteen een innige band had. Wanneer er andere baby’s in de ruimte waren, zag ik het verschil, maar dat maakte het intense contact wat ik met Arnoud had niet minder. Ik beleefde Arnoud als normaal.

In Arnouds leven werd dit een centraal thema: hoe kon zijn gezonde, normale wezen tevoorschijn komen door zijn beperkingen heen? Vlak voor zijn eerste jaar ging hij naar de Zonnering, aan antroposofisch kinderdagverblijf in Zeist. Hier werd de basis gelegd voor zijn verdere ontwikkeling met behulp van euritmie, voedingsbaden, liederen, verhalen en muziek.

In ons gezin werden wij verblijd met de geboorte van zijn zusje Christine toen Arnoud anderhalf was. In eerste instantie lag Arnoud op zijn rug. Na de geboorte van Christine begon hij zich op te richten. In de stroom van Christine’s oprichting ging Arnoud op zijn eigen – beperkte wijze mee. In ons gezin werd veel gezongen en speelde Roland viool (tot grote vreugde van Arnoud).

Arnoud was een stralend en open kind. Door deze openheid was hij jarenlang onrustig en overgevoelig voor prikkels. Arnoud kon je in het begin moeilijk aankijken. Daar vond hij zijn eigen oplossing voor. In de eerste jaren lag hij in een hoge bed box in de kamer. Daarin lag een klein rond spiegeltje. Op een dag merkte ik dat hij liggend met het spiegeltje in zijn hand naar mij keek en mij volgde. Via het spiegeltje keek hij mij recht in de ogen. In de loop van de jaren verdroeg hij wel de directe aanblik van de ander. Hij kreeg een handbewogen rolstoel en een loopwagen, waarmee hij zich meteen behendig door de ruimte bewoog.

Arnoud bracht veel lichtkracht en religiositeit. Jarenlang vouwden wij zijn handen tijdens het zeggen van

de spreuk voor het eten. Vanaf zijn achtste vouwde hij opeens zelf zijn handen. Het oergebaar van een mens – je handen vouwen in eerbied – had hij zich eigen gemaakt.

Op zijn zevende werd zijn zusje Godelieve geboren, eveneens ernstig gehandicapt. Godelieve vroeg om nog meer zorg dan Arnoud. Arnoud hield meteen innig van Godelieve. Hij schoof zittend op zijn billen naast haar en was verheugd wanneer hij haar met behulp van mij eventjes de fles mocht geven.

Door de zeer intensieve zorg voor Godelieve en Arnoud, besloten wij – met pijn in ons hart – dat het voor ons gezin als geheel beter was wanneer Arnoud als negenjarige in de woongemeenschap Christophorus ging wonen. Het bijzondere van dit besluit was echter dat Arnoud op Christophorus aan een leven vol nieuwe ontmoetingen begon. Dit bleek een kernthema van zijn leven. Arnoud deelde zijn enorme positiviteit met de mensen om hem heen. Medewerkers vertelden dat van Arnoud een intense troost uitging als zij het moeilijk hadden in hun leven.

Arnoud leek hulpbehoevend, maar er was volstrekte wederkerigheid tussen hem en zijn verzorgenden, die naarmate hij ouder werd overging in gelijkwaardigheid. Dat is geheimzinnig, want hij sprak geen woord. Hij deelde zijn intense vrolijkheid en levensvreugde met de mensen om hem heen. Arnoud genoot van de vieringen van de jaarfeesten in de zaal met bewoners en medewerkers. Altijd was hij met aandacht aanwezig. Op Christophorus genoot hij Vrije School-onderwijs in aangepaste vorm. Hij ging graag naar school.

Na vele jaren op Christophorus te hebben genoten van het gemeenschapsleven, verhuisde Arnoud eind 2013 naar Vosseveld in Soest. Arnouds grootste geluk was dat hij nu weer samen met zijn zusje Godelieve in één huis woonde. Net als toen hij nog thuis woonde zocht hij graag haar gezelschap. Samen genoten zij van de concerten in de woonkamer. Tijdens het pianospel hief hij vaak zij hand op en bewoog hij zijn vingers alsof hij zelf piano speelde.

Na het sterven van Godelieve in december 2016 werd zijn lichaam steeds meer gehandicapt. Tegelijkertijd trad er bij hem een steeds sterker wordende verinnerlijking op. Hij kon je liefdevol met zijn helderblauwe ogen aankijken. Wanneer Roland en ik hem op zondagavond in bed legden, speelde Roland viool voor hem. Arnoud was dan intens gelukkig. Vaak las ik met hem het begin van het Johannes Evangelie.

De Coronatijd bracht enorme beperkingen met zich. Na vijf weken lockdown werd Arnoud ernstig ziek. Hij bleek nierfalen te hebben. Hij knapte op, maar in de loop van de herfst verslechterde hij weer. Toch reed hij, hoewel verzwakt, tot op de laatste dag in zijn elektrische rolstoel rond, belangstellend naar iedereen. Op 25 februari 2021 stierf Arnoud toch nog onverwacht tussen Roland en mij in. Arnoud leefde voor hoe je als mens geen gezond lichaam nodig hebt om mens te zijn. De kern van ons menszijn is innerlijke rijkdom en liefde voor de wereld en de mensen om ons heen.

Pater Familias Philip Mees (1907-1993)

- HOOGTEPUNTEN LAATSTE 10 JAAR KRONIEK -

DUURZAAM HANDELEN – WAT SCHIET ÍK DAAR MEE OP?

Roland Mees promoveerde op duurzaam handelen. Zijn proefschrift heet Sustainable Action- Perspectives for Individuals, Institutions and Humanity.

Het is mij tientallen keren overkomen. Je staat op een borrel of buurt barbecue te praten over duurzaamheid. Het blijkt dat je gesprekspartners het eens zijn met de wetenschappelijke uitspraak van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) dat het gedrag van mensen sinds de jaren vijftig de voornaamste oorzaak is van de opwarming van de aarde. Deze mensen vinden ook dat rijke landen de morele verplichting hebben om de opwarming tegen te gaan door hun luxe broeikasgas emissies drastisch te verminderen. Alle klimaat conferenties van Rio de Janeiro (1992) tot en met Parijs (2015) hebben dit bevestigd.

Geen weldenkend mens beweert namelijk dat burgers van rijke landen beneden een bestaansminimum moeten gaan leven om een menswaardig bestaan voor toekomstige generaties mogelijk te maken. Wat concreet van ons gevraagd wordt is: (veel) minder vlees eten, met het OV naar je werk gaan en afzien van verre vlieg vakanties. Als je vervolgens vraagt of je gesprekspartners morgen één van deze handelingen gaan uitvoeren, krijg je na een ongebruikelijk lange stilte als antwoord: “maar, what’s in it for me?” (wat schiet ik daar mee op?). Het eerst nog levendige gesprek is ten einde.

Proefschrift

In mijn proefschrift “Sustainable Action – Perspectives for Individuals, Institutions and Humanity”, onderzoek ik als filosoof hoe het mogelijk is dat mensen, die doorgaans succesvol opereren in andere situaties, die moreel complex zijn, zoals het ontslaan van een medewerker of onderhandelen over Brexit, geblokkeerd raken als het om duurzaam handelen gaat. Ik ben gebiologeerd geraakt door verstandige mensen in rijke landen die vragen: “duurzaam handelen – wat schiet ik daar mee op?” Toekomstige generaties zijn niet zo concreet als een medewerker die voor je staat; ze spreken je niet aan op datgene wat jij doet in hun belang. Bovendien, wat merkt de rijke Westerling nu aan den lijve van de klimaat verande-

ring? Kortom, onze motivatie raakt geblokkeerd als het gaat om minder vlees eten, de auto laten staan of minder vliegen. De blokkades bij duurzame handelingen verschillen van de motivatie problemen die zich voordoen bij een ontslag of de Brexit onderhandelingen. Motivatie problemen bij duurzaam gedrag treden op ongeacht of je bezig bent met overwegen,

besluiten, of het uitvoeren van de handeling. Ik geef drie voorbeelden.

Duurzaam gedrag

Als je overweegt om vegetarisch te gaan eten, kan je tegenwerpen dat je niet weet hoe je vegetarisch moet koken. Je kan er tegen op zien om uit te vinden welke boodschappen je moet doen voor een vegetarisch gerecht. Of je kan vervallen in de gedachten kronkel (‘tragedy of the commons’) die zegt dat het effect van jouw handeling niets uitmaakt op het geheel van het gedrag van zeven miljard mensen, en dat je daarom door kunt gaan met vlees eten.

Als je eenmaal het besluit hebt genomen om je vlees consumptie te verminderen kan je tegen een nieuwe barrière aanlopen. Stel je hebt een diner met je baas die een fervent carnivoor is. Omdat je niet wilt dat je baas denkt dat jij haar ergens van wilt overtuigen, kan je er voor kiezen om toch vlees te eten, alleen al om die mogelijke reactie te voorkomen. Een besluit om duurzaam te gaan handelen moet dus een stevig besluit zijn. De vraag is: ben ik bereid om een beetje welvaart in te leveren als het gaat om het tegengaan van klimaat verandering, terwijl alleen mensen in de verre toekomst daarvan zullen profiteren?

Oude gewoonte

Stel nu dat je vast besloten bent om vrijwel geen vlees meer te eten en bezig bent met het uitvoeren van je besluit. Meer dan bij een ontslag of de Brexit onderhandelingen heb je dan de neiging om terug te val-

len in je oude gewoonte. Dit betekent dat je gedachteloos voorbij gaat aan je besluit door bijvoorbeeld niet te vragen naar de vegetarische optie op de menukaart tijdens het kerstdiner met je collega’s. Ook ben je meer geneigd dan bij andere moreel complexe handelingen om uitstel gedrag te vertonen. Je wilt wel minder vlees eten, maar je maakt de uitvoering afhankelijk van bepaalde omstandigheden die zich moeten voordoen voor dat je in actie komt.

Zelf verantwoordelijk

Mijn onderzoek laat zien dat we persoonlijke barrières moeten overwinnen wanneer we ons gedrag gaan verduurzamen. Kunnen we dit delegeren aan minister Wiebes en zijn klimaatwet? Dat is te optimistisch. Sterker, het is zeer waarschijnlijk dat het klimaat beleid van dit kabinet onvoldoende zal zijn om aan het Akkoord van Parijs te voldoen. Maar wanneer de politici falen, zijn wij mede verantwoordelijk. Dan hadden wij als burgers van een democratie óf politici een ander mandaat moeten geven, óf wij hadden andere politici moeten kiezen. Door zelf verantwoordelijkheid te nemen en daadwerkelijk duurzaam te gaan handelen tonen wij ons verantwoordelijke burgers. Als iemand weer eens ‘what’s in it for me?’ vraagt, antwoord ik: wanneer ik minder vlees eet, de auto laat staan en minder vlieg toon ik mij een verantwoord burger. Dat is wat ik ermee opschiet. En de toekomstige generaties.

■ Ludo Mees

TER HERINNERING AAN HENK MEES 1923 – 2015

Op 4 september 2015 overleed in Rotterdam onze vader en echtgenoot van onze moeder Machteld Mees-Quarles van Ufford. Zijn gezondheid was de laatste jaren minder goed en hij kwam weinig meer buiten zijn vertrouwde huis aan de Essenlaan in Rotterdam waar hij sinds 1957 tot zijn dood heeft gewoond. Vader had bepaald dat na zijn dood zijn lichaam ter beschikking van de wetenschap zou worden gesteld. Op 11 september jl. hebben wij vader herdacht in de Hoflaankerk in Rotterdam in het bijzijn van vele oude vrienden, familieleden en bekenden.

Hieronder volgt een beknopte weergave van de woorden ter nagedachtenis van zijn kinderen Quirijn, Carien en Ludo.

Vader is geboren op 17 februari 1923 in Arnhem als jongste zoon van Adrianus Quirinus Mees en Anna Elizabeth de Mol van Otterloo en als jongste broer van Lydia en Wouter. Zijn vader was, hoe kon het ook anders, bankier. In 1929 verhuisde het gezin naar Amsterdam, waar Hendrik zijn middelbareschooltijd doorbracht op het Barlaeus Gymnasium. Hij kwam in 1940 aan in Leiden, en studeerde na de onderbreking door de oorlog af in oktober 1949. Aan de naoorlogse jaren behield hij goede herinneringen en veel vrienden. Hij was enthousiast lid van het LSC, was veelvuldig op de sociëteit te vinden, speelde o.m. cello bij Sempre Crescendo en was Quaestor Collegii in 1947-1948.

Mees & Zoonen

Vader's eerste werkervaring was, niet onverwacht, bij R. Mees & Zoonen, kantoor Amsterdam, aan de assurantie kant. Mees & Zoonen was toen nog vol-

Lydia, Wouter, Henk Mees

Machteld en Henk Mees

Vader was al voor zijn vertrek naar Londen bevriend geraakt met Henk Bleeker, firmant van de firma Van Oosterzee & Bleeker, en, met verlof over uit Londen, op een verjaardagsfeestje bij Karel Staab en het stappen erna in De Ambassadeur werden deze banden verder aangehaald. Vader zou na terugkeer uit Londen bij van Mees en Zoonen, kantoor Rotterdam gaan werken. Dat heeft hij nog wel even gedaan, maar toen Bleeker hem vroeg over te stappen naar Van Oosterzee & Bleeker was het pleit snel beslecht. Vader zou er snel directeur kunnen worden en het was onwaarschijnlijk dat bij Mees & Zoonen aan de assurantiekant spoedig ruimte zou komen voor een tweede firmant.

In 1953 was ook de Borrelclub op de Koninklijke Nederlandse Roei en Zeil Vereniging De Maas opgericht, en na terugkeer uit Londen werd vader daarbij gevraagd. Deze club ontwikkelde zich tot een hechte vriendengroep en is altijd een belangrijke spil van vaders (en later ook moeders) sociale leven geweest.

Meisje

Ook op persoonlijk gebied traden er grote veranderingen in voor vader na zijn terugkeer uit Londen. Het intensieve vrijgezellenbestaan kwam abrupt aan het einde toen hij op een feestje in april 1954 onze moeder tegen het lijf liep. Man van markante one-liners en wars van geveinsd sentiment, waren zijn eerste woorden tot haar: "Meisje, jij rookt te veel". Twee maanden later vroeg hij haar ten huwelijk,

ledig een familiebedrijf. Van september 1952 tot en met zomer 1953 werd vader door Mees & Zoonen gedetacheerd in Londen bij Lambert, vooraanstaande Lloyds brokers. Hij had er de tijd van zijn leven. Hij deelde een huis met een groep andere Nederlanders met de meeste van wie hij hechte vriendschappen voor het leven sloot, en hij deed zijn studententijd nog eens meer dan dunnetjes over.

Henk Mees

in Rotterdam, verhuisden spoedig na de geboorte van Quirijn naar een verdieping in de Prinses Julianaan in Kralingen, en hebben uiteindelijk in 1957 na de geboorte van Carien het huis aan de Essenlaan gekocht. Moeder kreeg van vader, opgegroeid in een familie van verstandelijke en zuinige bankiers, een strak budget opgelegd: in het eerste jaar alleen een nieuwe keuken, en vervolgens ieder jaar iets (die keuken zit er overigens nog steeds in).

Mr H. Mees Assurantiën

Onder Van Oosterzee en Bleeker ressorteerde van oudsher de Nederlandse Transportverzekerings Maatschappij (NTM). Dit was oorspronkelijk een onderlinge voor de binnenvaart, een NV met 100 kleine aandeelhouders. Vader vond dit eigenlijk altijd het aardigste aspect van zijn werk, zeker ook omdat het onderhouden van de gevarieerde contacten met deze relatief kleine groep van belanghebbenden bij uitstek inspeelde op een van vaders grote krachten: het omgaan met mensen.

Na het vertrek van Henk Bleeker in 1957 en later in 1961 van Van Oosterzee, stond vader er alleen voor en kreeg hij de gelegenheid het zelf te doen. Vader heeft het bedrijf toen van 1961 tot 1972 alleen gerund. Hij deed dit onder de naam 'Mr H. Mees Assurantiën' omdat hij geen toestemming had de oude bedrijfsnaam te handhaven. Dit was een gouden periode in vaders loopbaan. Mr H Mees Assurantiën wordt o.m. in de annalen van een der Rotterdamse makelaars vermeld als een der "andere klinkende namen op de Rotterdamse Assurantiebeurs".

Eind 60'er jaren praatte iedereen met elkaar over samenwerken en fuseren. Samengaan met Mees & Zoonen (iets dat vader lange tijd in zijn hoofd had gehad) was niet meer aan de orde, omdat het bedrijf inmiddels met een andere grotere speler in zee was gegaan (Van Marle). Vader besloot in 1972-1973 met een drietal anderen te fuseren, hetgeen leidde tot

en een kleine twee maanden daarna, op 16 september 1954, bijna 63 jaar geleden, traden zij in het huwelijk. Tijd voor een verlovings was er niet want vader zou in oktober beginnen met zijn nieuwe baan bij Van Oosterzee & Bleeker. Zij begonnen na hun huwelijk in een piepklein flatje aan de Statenweg

Philip en Henk Mees

de Brons Orobio Groep, met een assuradeur en een makelaar op de beide assurantiebeurzen, de Amsterdamse en de Rotterdamse. Hij heeft zijn werkende bestaan afgesloten als lid van de RvB van deze groep. De laatste jaren deed hij het rustiger aan en hij trad uit in 1986 en kon zich vervolgens met veel energie en op vele verschillende manieren blijven storten op het dienen van zijn medemens.

Afspraak is afspraak

Vader spreekt niet graag over zichzelf. Liever sprak hij over bijzonderheden of kwaliteiten van anderen dan hemzelf. Hij was geïnteresseerd in zijn medemens en hield ook goed bij hoe het hen verging. Moeder vertelt graag het verhaal van onze grootmoeder (Anna Mees-de Mol van Otterloo) dat zij eens een horoscoop had laten trekken van de toen nog kleine Hendrik. De uitkomst daarvan, zo leert de overlevering, was dat "mijn vader op iedere hoek van de straat een vriend zou hebben". En zo is het ook geweest gedurende zijn leven. Wars van rangen en standen kon hij goed overweg met iedereen die zijn pad kruiste. Hij had wel moeite met hen, die vaak gedreven door egoïsme of gewoon brutaliteit, hun afspraken niet nakwamen. Met opportunisten had hij niks. Je doet nu eenmaal wat je hebt afgesproken ook al komt het niet uit, was een belangrijk levensmotto van vader.

Tallose verenigingen

Toen wij als familie een fotoboekje samenstelden over zijn leven ter gelegenheid van zijn 90e verjaardag, bleek hoezeer zijn leven verweven was met talloze clubs, besturen, verenigingen. Dat begon al tijdens zijn studenten tijd in Leiden waar hij zeer actief was als lid van Minerva en lid van het Collegium. Ook daarna bleef hij actief naast zijn dagelijkse werkzaamheden. Zo was hij sinds 1958 Directeur van de (inmiddels Koninklijke) Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen en miste daar eigenlijk nooit een vergadering. Het Bataafs Genootschap waarvan

hij lange tijd voorzitter was, was evenzo belangrijk. De wekelijkse borrel op De Maas met zijn (Rotterdamse) vrienden en tijdgenoten, en niet te vergeten de hofjes waarvan hij regent was (bij drie daarvan was hij langdurig betrokken als bestuurder). Steeds aanwezig met anderen voor anderen.

Victoria

In zo'n leven spelen recepties, maar ook begrafenis- en jubilea een belangrijke rol. Zo ook voor vader, hij was er altijd en was overal bij. Hij vond het belangrijk en waarschijnlijk ook gezellig en nuttig. Het paste naadloos bij zijn belangstelling voor anderen. Sport was belangrijk voor vader. Carien en Ludo waren de sportievelingen van de familie en dat hadden ze zeker van hem meegekregen. Boven alles was de hockeysport zijn ding. Hij was zelf ooit verdienstelijk speler van Amsterdam heren 1 tot hij besloot dat besturen hem beter lag dan spelen. Hij was voorzitter toen Victoria promoveerde naar de (toen hoogste) Eerste Klasse in 1970. Daarna lange tijd actief lid van de Batavieren (club van oud tophockeys en internationals), ook zo'n club waarvan hij nooit een bijeenkomst voorbij liet gaan. Later ging hij door bij de hockeybond als Jeugd Commissaris, lid van de Commissie van Beroep en daarna als voorzitter van het District Zuid Holland. Het leidde allemaal tot een gigantisch netwerk binnen de hockeywereld. Iedereen kende hem en hij kende iedereen. Ludo (toen voorzitter van Groningse Studs hockeyclub) was erbij in 1983 toen vader werd benoemd tot Lid van Verdienste van de Koninklijke Nederlandse Hockeybond.

Stichting Geslacht Mees

De Stichting Geslacht Mees was zo mogelijk nog belangrijker voor vader. Hij hield van geschiedenis en las daar veel over en hechtte veel waarde aan traditie. Dat kon hij mooi combineren in zijn taak als voorzitter van de Stichting Geslacht Mees, een functie die hij jarenlang heeft vervuld tot 2003 toen Madeline ter Horst-Mees het stokje van hem overnam. Vader pleegde daarvoor jarenlang de jaarlijkse Kroniek samen te stellen. Als familie zien we hem nog gekromd over onze eetkamertafel liggen met typemachine, typex en een heleboel papier. Deadline op deadline stapelend om de drukker te halen. Eindeloze telefoongesprekken werden besteed aan de familie.

Altijd op zoek en blij als er weer ergens ter aarde een verloren gewaand familielid werd ontdekt. Vaak gingen de schuifdeuren zo rond 9 uur 's avonds dicht als wijlen oom Philip Mees uit Hoenderloo belde, om pas weer open te gaan rond de klok van 11 wanneer onze moeder het welletjes vond.

Beroemd of eigenlijk berucht waren zijn kruisverhoren (zo noemden wij die thuis) die hij afnam van ieder nieuw vriendje of vriendinnetje die zich aan de Essenlaan kwam voorstellen. Niet om vervelend te doen, maar uit belangstelling en oprechte interesse. Feiten waren nou eenmaal belangrijk voor vader. Waar komt iemand vandaan, wat doe jij en wat doet je vader et cetera et cetera. Dat had waarschijnlijk ook veel met zijn juristenachtergrond te maken. Hij leerde ons als kinderen van jongs af aan het belang om ieder verhaal van twee kanten te horen. Hij had nimmer zijn oordeel direct klaar, maar woog af en reageerde vaak pas in tweede instantie.

Zo liet hij ook geen gelegenheid voorbijgaan om een toast uit te brengen. Met het glas in de hand werd dan gedronken op de gezondheid van velen. Vaders speeches waren bij dat soort gelegenheden fameus. Hij nam wel de tijd, maar dat werd hem vergeven. Altijd was het persoonlijk en gemeend. Een van zijn echte laatste toespraken een kleine 4 jaar geleden, bij moeders 85e verjaardag, toen zijn gezondheid al een stuk minder was, was indrukwekkend. Hij kon het nog steeds.

Vader vertrouwde een van ons eens toe, "ach, ouders die voor hun kinderen leven doen zoiets gewoon...". Vaders prioriteiten lagen altijd bij ons, zijn echtgenote (onze moeder) zijn kinderen, en kleinkinderen. Aimabel, integer en loyaal. Hij was en is een prachtig voorbeeld. Zo zullen we hem blijven herdenken en daar zijn we hem zielsdankbaar voor.

■ Ludo Mees (mede namens Quirijn en Carien)

IN MEMORIAM: EMS TEYCHINÉ

Op 18 februari 2018 overleed Ems Teychiné-Mees. Haar man Jeroen van der Hoff hield een toespraak bij haar begrafenis, die u hier kunt lezen.

Zo'n 22 jaar geleden besloot ik uit Delft weg te gaan en me op het rustige platteland buiten de Randstad te vestigen. Ik had in Friesland gekeken, in Groningen en nu was Zeeland aan de beurt. Op Westenschouwen kwam ik met mijn hondje Tommeke bij het grote parkeerterrein en de rotonde bij de trap naar het strand. En dat wist ik toen nog niet: vlak bij "Den Os".

In deze buurt wilde ik wonen. Zee, strand, duinen. Een week of drie later overleed heel plotseling Ina, de vrouw van mijn vriend Piet. Op de bijeenkomst in de aula van het crematorium sprak o.a. een bijzondere vrouw met een aparte, lage stem. Ze viel me direct op.

Na afloop van de crematie gingen we met een groep vrienden naar het huis van Ina en Piet. Er werd eten gehaald, er was drank en het werd, zoals dat gaat, gezellig.

Piet stond tussen de schuifdeuren en kan zich van dit alles niets herinneren. Hij was aanwezig, maar was er niet.

Tot mijn verrassing en vreugde was daar ook de vrouw met de lage stem. Wat overmoedig geworden stelde ik haar voor samen basduetten te gaan zingen. Ze pareerde deze opmerking met: daar heb je er weer één.

Nog later riep ik: ik denk dat ik verliefd ga worden op Ems. Vanuit de keuken werd door het huis geroepen: wat zegt hij? Hij denkt dat hij verliefd wordt op Ems.

Tegen het eind van de avond zei Ems me met haar mee naar huis te gaan en niet meer met de auto naar Delft rijden. Dat werd met Ems achterop haar fiets, naar Scheveningen.

Ik kreeg heel sterk een gevoel van thuiskomen, er was iets, iets dat ik niet kan beschrijven. Oude Zie-len?

Ems vertelde die avond van haar moeders vakantie-buithuis in Zeeland en nam me de volgende dag mee daar naartoe. We kwamen er in het donker aan. Hoe bijzonder was het de volgende ochtend de parkeerplaats en

de rotonde bij de trap naar het strand weer te zien. Nog maar drie weken geleden had ik besloten hier te willen wonen en nu stond ik hier met mijn droomvrouw.

Na een paar jaar samenwonen in Scheveningen besloten we naar Zeeland te verhuizen.

Ik werd gevraagd te komen dirigeren bij Con Amore. Een nieuwe ervaring voor mij. Na een half jaar vroeg ik Ems of ze zin had mee te komen. Met gestrekte tegenzin zat ze bij mij in de auto op weg naar Noordgouwe.

Ze was in één klap genezen van haar antipathie voor deze vorm van muziek maken en begon op haar dwarsfluit en piccolo enthousiast mee te spelen.

Muziek maken bleek ook plezier te kunnen inhouden en dat had ze nooit eerder zo ervaren.

We waren gelukkig samen muziek te kunnen maken. Ik was intens gelukkig met haar.

Ik voel me nu ernstig geamputeerd.

■ Jeroen van der Hoff

STICHTING VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FONDS,
FAMILIEFONDS VAN DE FAMILIE MEES.
DOELSTELLING: HET ONDERSTEUNEN VAN LEDEN VAN DE FAMILIE MEES.

WAAR IS DE ONDERSTEUNING VOOR BEDOELD?

- *1- Voor hulp aan mensen met financiële problemen in het dagelijks leven. Dit is onze eerste focus. Behoeftte aan financiële hulp kan verschillende oorzaken hebben en kan tijdelijk of structureel zijn.
- *2- Voor een bijdrage aan opleiding, cursus, bijscholing, stage of studie(reis).
- *3- Voor een bijdrage aan restauratie of aanschaf van een belangrijk voorwerp of onmisbaar instrument.
- *4- Voor een bijdrage aan een bijzonder doel, zoals bijvoorbeeld een vrijwilligersproject op cultureel, kunstzinnig, maatschappelijk of wetenschappelijk gebied, waar een familielid persoonlijk bij betrokken is en die dit, behalve met eigen, praktische inzet ook financieel zou willen steunen.
- *5- **Voor een zogenaamd 'Jonge-Mezen-Project'.** Hierbij kunnen jonge Mezen, of kinderen van 'Mees-Moeders', een bijdrage vragen voor een speciaal project op het gebied van bijvoorbeeld kunst en cultuur, wetenschap en extra studie, maatschappelijke projecten en sport.
Wij willen jonge Mezen aanmoedigen om de vleugels uit te slaan, de horizon te verbreden, levenservaring op te doen of om zich in te zetten voor anderen.

In de afgelopen jaren hebben heel wat jonge Mezen met hulp van het fonds een ideaal kunnen realiseren. In de kronieken van onder andere 2017 staan verslagen waaruit veel enthousiasme en voldoening blijkt. Diverse jongeren trokken voor vrijwilligersprojecten naar Oeganda, Kenya, India, één naar een Amerikaanse Highschool, een Deense nicht ging naar Brazilië voor een educatief muziek- en dansopleiding, een jonge neef kon doorgroeien naar een hoger hockey niveau, een Canadese nicht kon beginnen met een architectuurstudie, anderen met vervolgstudies in Antwerpen en Rotterdam. Daarnaast was er natuurlijk de financiële hulp in probleemsituaties.

Wij denken dat Sara Anna Barbara van der Dussen van Beeftingh - Mees, de 'oermoeder' van dit fonds (1797-1880), als ze nu leefde, zich zou verheugen als door haar schenking ook jonge mensen ervaringen opdoen waar ze hun verdere leven plezier van kunnen hebben.

Wie in aanmerking wil komen voor een bijdrage uit het fonds, wordt gevraagd ons liefst per e-mail een brief te sturen met een beschrijving van de situatie en het probleem (in geval *1), de opleiding, cursus of studie(reis) of het project met een eerste inschatting van de kosten, een korte toelichting en motivatie.
Daarna volgt een gedetailleerd traject met het bestuur. In alle gevallen beslist het bestuur.

Met hartelijke familiegroet,

Madeline ter Horst-Mees, voorzitter, madelineterhorst@gmail.com, 020-6128126
Joost Mees, penningmeester, joost.mees1@gmail.com

FOUNDATION VAN DER DUSSEN VAN BEEFTINGH FUND
A MEES FAMILY FUND
MISSION: FINANCIAL SUPPORT TO MEMBERS OF THE MEES FAMILY.

WHAT KIND OF SUPPORT?

- *1- To help those who are having financial problems in daily life. This is our first goal. Financial need may be caused by different circumstances, temporary or structural.
- *2- To contribute to the cost of training or retraining, internships, or study abroad.
- *3- To contribute to the restoration or purchase of an important object or indispensable instrument.
- *4- To contribute to a particular objective such as, for instance, a volunteer project of a cultural, artistic, social or scientific nature, with which a family member is personally engaged and which he or she wants to support not only by personal commitment, but also financially.
- *5- **To support so-called "Young Mees Projects."** This means that young family members, including children of "Mees Mothers," can apply for a contribution to a special project, for instance, in the arts or sciences, additional study, a social project, or sports.
We want to encourage young family members to spread their wings, broaden their horizon, gain life experience, or make a commitment to help others.

We think that, if she were alive today, Sara Anna Barbara Van der Dussen van Beeftingh - Mees, the founder of this Fund, would rejoice if she could see that young people also benefit from her donation by gaining experiences that are important for the rest of their lives.

If you want to be considered for a contribution from the Fund, we ask that you send an application, preferably by email, with a description of the situation or problem, the training, course, or study abroad, with a first estimate of the cost, your own contribution and the deficit, a brief explanation and the reason why you want to do this. This will then be reviewed by the Board which will make the final decision. A (small) report in the Chronicle is appreciated.

Warm Family greetings,

Madeline ter Horst - Mees, President, madelineterhorst@gmail.com, +31-20-6128126
Joost Mees, Treasurer, joost.mees1@gmail.com

INTERVIEW MET SCHRIJVER TON RECHTUIJT OVER 'ROTTERDAMMERS EN HUN EXLIBRIS'

- Een exlibris is een eigendomsetiket of boekmerk. Vaak getekend of geschilderd. Worden ze nu nog gemaakt?

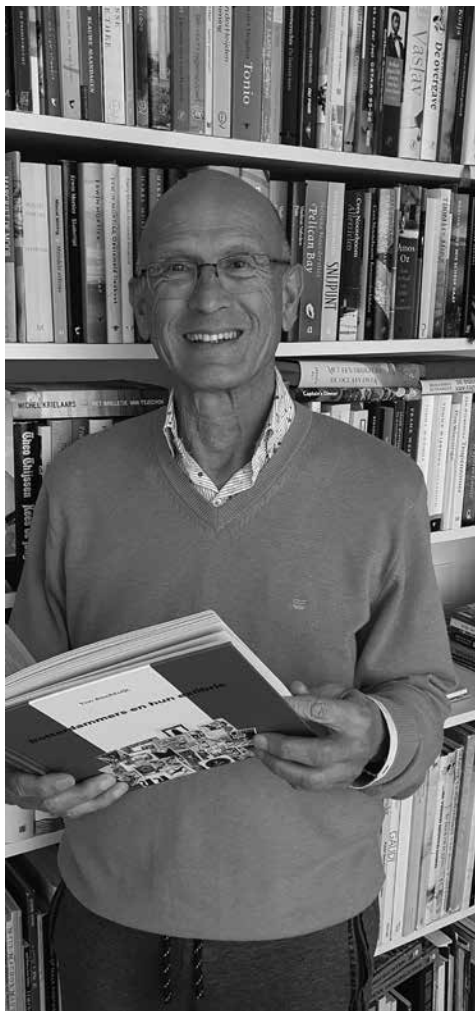
Ja, ex libris worden nog steeds gemaakt. De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat dit meestal door verzamelaars wordt gedaan, maar er zijn nog steeds families die de traditie kennen om regelmatig een ex libris voor hun boekenverzameling te laten maken. Op pagina 191 staat het verhaal van Frits Johan de Visser, die ieder jaar een nieuw exlibris liet maken. Bijkomend voordeel voor hem was dat hij in een oogopslag kon zien in welk jaar hij een boek had aangeschaft.

Zelf heb ik vorig jaar nog een opdracht gegeven aan de Bulgaars-Nederlandse graficus Peter Lazarov: een houtgravure met een Rotterdams thema. Het blokje is inmiddels gesneden, ik heb al een eerste afdruk gezien, maar doordat Lazarov in China verblijft en dus niet mag reizen, is het helaas nog niet afgedrukt.

Voor mij is overigens wel een eis dat een ex libris ook werkelijk in de boeken gebruikt kan worden. Dat wil dus zeggen dat het formaat hanteerbaar moet zijn en dat de tekst net zo belangrijk is als de afbeelding.

Hoe is uw interesse in exlibris ontstaan?

Een goede kennis van me had samen met haar man een enorme collectie exlibris opgebouwd, die ze me – eind jaren negentig van de vorige eeuw – eens heeft laten zien. Ik was meteen verkocht: zoveel mooie prenten in zoveel verschillende technieken! Voordeel van een exlibris-verzameling is dat je heel veel prenten kunt verzamelen terwijl deze relatief weinig ruimte in beslag nemen en die ook nog eens betaalbaar is.

Een ex libris toont aan dat een boek van jou is, waarom is dit belangrijk?

In de tijd dat boeken een vermogen waard waren, was dit een uiterst effectieve manier om vervreemding tegen te gaan. Die functie heeft het uiteraard nauwelijks meer. De meeste boeken tegenwoordig zijn van een dusdanige kwaliteit dat je soms blij bent als je erdoor per ongeluk niet retourneren op een nette manier vanaf bent. Maar een mooie uitgave of een zeldzame editie verdient nog wel steeds bescherming en dat doe je niet door je naam er met potlood of pen in te schrijven. Een boek met een mooi exlibris stijgt in waarde, al was het maar doordat latere generaties daaraan de historie van het boek kunnen teruglezen.

Stadsarchivaris mr H.C. Hazewinkel verzamelt ex libris uit Rotterdam. Hij schreef er artikels over, maar u bent de eerste die een boek erover schreef, klopt dat?

Even voor de goede orde: Stadsarchivaris Hazewinkel verzamelde wel exlibris uit Rotterdam en maakte daarover ook aantekeningen, maar hij heeft er – voor zover ik weet – nooit over geschreven. Mijn collega-verzamelaar Loek Aarsen heeft dit in het verleden wel eens gedaan over een enkel exlibris. Ik ben inderdaad de eerste die over exlibris uit Rotterdam schrijft en er ligt nog voldoende materiaal om verder te schrijven.

In de inleiding noemt u de exlibris van Jacobus Johannes Blik de grootste vondst, wat maakt deze zo bijzonder?

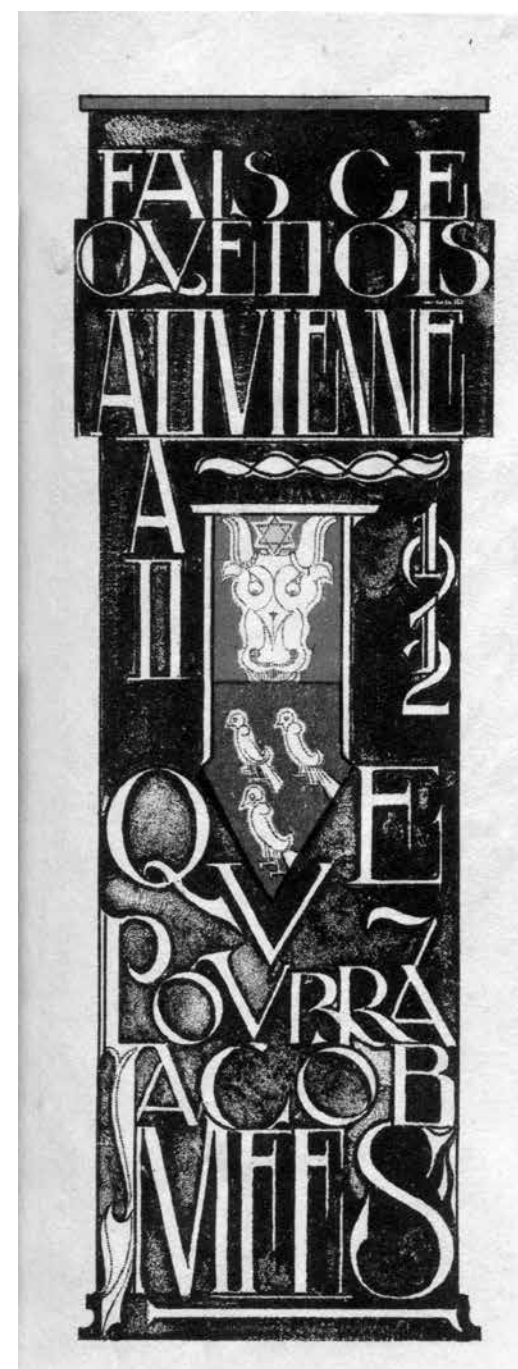
Ik ken het exlibris al langer en ik bezit ook het (standaard)briefje dat hij meestuurde. Misschien een vreemde vooronderstelling, maar op basis daarvan heb ik altijd gedacht dat het om een man van minstens middelbare leeftijd ging. Pas door te zoeken naar zijn gegevens kwam ik erachter dat het om een jongen van begin

20 ging! Welke jongen liet in die tijd nu een exlibris door de toen al bekende Hugo Lous maken? Ik veronderstel dat ze elkaar in het verzet hebben leren kennen en dat is voor Blik uiteindelijk treurig afgelopen. We weten allemaal dat dit soort dingen gebeurde, maar bij zo'n prentje wordt het ineens heel concreet.

In het prachtig vormgegeven boek staan voor iedere exlibris een korte biografie van de opdrachtgever, een beschrijving van de exlibris en iets over de maker. Hoe heeft u die informatie verzameld?

Het Stadsarchief is een bron van informatie, zeker omdat vroeger werkelijk alles werd vastgelegd: geboorte- en trouwaktes met vermelding van beroepen, religie, adressen, datum van vestiging of vertrek uit de stad, etc. Hierdoor worden namen ineens weer levendige personen. Voor toekomstige onderzoekers is steeds minder van dit soort materiaal voorhanden en dat wordt echt een probleem, vermoed ik.

Verder biedt internet heel veel informatie, al is die niet altijd even betrouwbaar. Helaas kon ik door alle coronamaatregelen geen bezoeken

brengen aan het archief, museum of bibliotheken. Gelukkig heb ik zelf een bescheiden collectie monografieën waaruit ik kon putten en daarnaast heb ik zoveel mogelijk contact gezocht met nog levende nazaten van de diverse titularissen.

Vier familieleden van mijn grootvader Jacob Mees (1885-1970), oudtante Nora (1882-1960), Maria (1891-1971) en Rudolf Mees (1815-1899). U zocht er nog een van kunstschilder Herman Mees, klopt dat?

Ja, de Mezen zijn goed vertegenwoordigd, maar Herman Mees ontbreekt inderdaad. Van Fokko Mees heb ik wel een exlibris, maar dat is geen Rotterdammer. Van Herman Mees heb ik echter geen exlibris en het is mij ook niet bekend of hij er een heeft gehad of ze heeft gemaakt. Ik roep dus graag alle Mezen op om daarnaar op zoek te gaan!

In deze digitale tijd is het bijzonder dat een boek met veel kunstzinnig handwerk uitkomt. Hoe groot is de interesse tot nu toe?

Ik heb een oplage laten drukken van 250 exemplaren en daarvan was binnen twee weken bijna de helft

verkocht. De eerlijkheid gebiedt te vermelden dat dit voornamelijk familieleden waren van titularissen die zijn opgenomen. Maar: aandacht in de pers en verzamelaarswereld is er nog nauwelijks geweest, dus tegen de tijd dat die er wel komt, verwacht ik dat dit de verkoop zeker zal stimuleren. De reacties tot nu toe zijn heel enthousiast.

Hoe lang heeft u er aan gewerkt?

Ja, dat is moeilijk te zeggen. In 2008 kwam ik het eerste exlibris tegen dat me op het spoor heeft gebracht te gaan zoeken naar exlibris uit Rotterdam. In de jaren daarna heb ik dat wel steeds gedaan, maar ik was toen nog zo druk met andere zaken (werk, veel zingen en vrijwilligerswerk)

dat het geen echte prioriteit had. Ik denk dat ik vanaf 2018 echt serieus aan de slag ben gegaan met het verzamelen van exlibris en informatie en in 2020 heb ik vrijwel elke dag research gedaan en geschreven.

U bent vooral geïnteresseerd in het verhaal achter ieder exlibris. Hoe komt u aan de informatie hierover?

Zoals ik eerder al aangaf: het Stadsarchief, internet en informatie van nazaten waren mijn voornaamste bronnen. Ik heb er trouwens zelf heel veel van geleerd, ook van de stad waar ik inmiddels al meer dan 35 jaar woon.

Het leukste waren de momenten dat ik bij echte Rotterdammers door de mand viel: dan had ik het bijvoorbeeld over de Zwaanshals, werd ik meteen gecorrigeerd: 'Een Rotterdammer heeft het over het Zwaanshals'.

Zoudt u de originele exlibris van de Mezen kunnen mailen om te publiceren?

Ik stuur een goede scan van de exlibris mee. Het exlibris van Rudolf Mees bezit ik helaas zelf niet, dat bevindt zich in het Stadsarchief, in het dossier Mees. Daar vond ik in eerste instantie ook het exlibris van Ita Mees en wat heel bijzonder is: in dat dossier bevindt zich ook een presse-papier gemaakt van glas met exact dezelfde afbeelding daarin gegraveerd.

■ Jaap Mees / zie voor het boek: www.woordinblik.nl

GWENNY: YOGA TRAINING DANKZIJ VAN DER DUSSEN FONDS

Hoi, ik ben Gwenny Mees, 36 jaar en woon in Hoofddorp, mede-eigenaresse van Hellopeople. Het jaar 2020 was voor iedereen ineens een ander jaar en dat geldt ook voor mij. Vorig jaar bestond Hellopeople (www.hellopeople.nl) 10 jaar en door corona was het ineens stil in recruitmentland. In het begin vond ik het eigenlijk wel een opluchting, eindelijk even uitrusten, de wereld was toch in winterslaap.

Het was mooi weer en ik heb heel erg genoten van 'mijn vakantie'. Maar op een gegeven moment begon het toch te kriebelen en ben ik dankzij het Mees Familiefonds de Yoga Teacher Training ([Arhanta Yoga Ashram Nederland](#)) gaan doen. Ik wilde mijn kennis verbreden op het gebied van yoga en if you want to learn... teach! Binnen een maand 200 uur Hatha

yoga, dat was best pittig, maar superleuk! Zo leuk, dat ik daarna de uitbreidingen Yin en Vinyasa ook heb gedaan. (Ik wil het familiefonds hartelijk bedanken voor de bijdrage.) Naast Hellopeople, gelukkig trok de markt weer een beetje aan, ben ik begonnen met les geven.

Lesgeven geeft mij veel voldoening, als iemand weer helemaal zen de les verlaat, dan ben ik blij. Iedereen denkt altijd: oh yoga, dat doe ik wel even. Maar de houdingen, ademen, rust in je hoofd, dat zijn enorme uitdagingen. Voor nu ben ik aan het kijken om een eigen yogastudio te openen.

Ben je nieuwsgierig geworden of wil je een lesje volgen? Volg mij dan op instagram [@gwennymees](#) of stuur een DM.

■ Gwenny Mees

REINILD MEES, CONCERTPIANISTE, BENOEMD TOT OFFICIER IN DE ORDE VAN ORANJE-NASSAU

Op 26 April 2021 hoorde Reinild Mees uit de mond van de Amsterdamse burgemeester Halsema dat het Zijne Majesteit de Koning had behaagd haar te benoemen tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau. “U bent een uitmuntend pianiste. U bent meerdere malen gelauwerd voor uw subtiële en verfijnde pianospel. Toch koos u ervoor om uw talenten voornamelijk in te zetten voor anderen. Dat siert u”. Zo luidde de aubade van de burgemeester die in het bijzonder melding maakte van Reinild’s belangrijke bijdrage aan de Nederlandse Liedkunst onder meer via de Stichting ‘Het 20ste-eeuwse Lied’, waarin vergeten liedcomponisten uit de 20e eeuw onder de aandacht worden gebracht, en haar werk als artistiek leider van het kamermuziekfestival Alba Rosa Viva (zie hierover haar bijdrage in de Kroniek uit 2018).

Erkenning

Reinild (www.reinildmees.com) is een bekende van de Kroniek waarin zij al eerder aan het woord kwam over haar passie voor de klassieke muziek en haar concertactiviteiten. Deze net ontvangen prachtige vorm van erkenning vormt een goede gelegenheid nader met haar van gedachten te wisselen over haar bestaan als uitvoerend kunstenaar in tijden van Corona, waarin concertzalen gesloten zijn en optreden voor publiek voelt als een verre herinnering.

Ik word hartelijk door haar ontvangen in haar woning in Amsterdam-Zuid waar ze tevens haar studio heeft waarin twee vleugels naast elkaar wachten om bespeeld te worden. Reinild’s concertagenda is sinds medio maart vorig jaar in rap tempo drooggevalen. Ze vertelt dat de plotselinge pauze in het begin lastig was maar ook een mogelijkheid bood om rust te nemen voor een periode van reflectie, na vele jaren aan te hebben gestaan (zoals dat tegenwoordig heet) met opgroeiende kinderen (inmiddels uit huis) en veel optredens in binnen- en buitenland.

Zo stonden in 2020 op haar agenda een Masterclass in Florence, jurylid van het Internationaal Vocalisten Concours te ‘s -Hertogenbosch en het Concours International de Chant te Macon, en lessen aan de Robert Schumann Musikhochschule in Düsseldorf. Allemaal verdampt vanwege Corona. Ook het opnieuw plannen van uitgestelde concerten blijkt erg lastig en dat klinkt bekend omdat in wezen iedereen daarmee te

Reinild Mees wordt toegesproken door burgemeester Femke Halsema

maken heeft wiens werk getroffen is door de pandemie. Planning is een ramp. Een van de gevolgen van het niet meer kunnen optreden is dat een groot deel van je inkomen wegvalt.

Pianolessen

Noodgedwongen is Reinild teruggevallen op het geven van pianolessen. Maar die luxe heeft niet iedereen die in de performing arts zit en plots zonder werk. Zo vertelt Reinild dat veel van haar collega’s het moeilijk hebben en verhaalt ze over een ex-collega, die al kort na het begin van Corona het besluit had genomen om te stoppen als uitvoerend musicus vanwege te weinig geloof in het bestaan zonder optredens en die inmiddels de kost verdient als hovenier. Om fit en muzikaal lenig te blijven speelt Reinild minimaal een aantal uren per dag piano. Ze vergelijkt het met topsport. Je wilt steeds breder en beter. Musici zijn hun hele leven bezig om zich verder te ontwikkelen. Je kan er niet zomaar een jaartje tussen uit.

Streaming Concerts

Over het nieuwe fenomeen streaming concerts, waarbij het publiek een kaartje koopt en inlogt om vervolgens een uitvoering te aanschouwen in een lege zaal, is Reinild weinig enthousiast. Het voelt als droogzwemmen en het gemis van een zaal vol mensen is niet te repareren. Maar dat betekent niet dat Corona niet ook veel goede dingen heeft gebracht. Inmiddels staat er zoveel prachtige klassieke muziek online. Muziek die -in ieder geval voorlopig- nog gratis toegankelijk is voor iedereen en dan gaat het echt om de crème-de-la-crème van de klassieke muziek (alle grote orkesten zijn er te vinden).

Geestelijk voedsel

Al filosoferend over de toekomst van de klassieke muziek en hoe het verder moet in Nederland waar de overheid vooralsnog veel financiert en organiseert, voelt Reinild veel voor het Amerikaanse model waar privédonaties en legaten een grote rol spelen bij de financiering van de kunsten. Ze beseft daarbij ook dat Nederland geen Amerika is en dat onze Hollandse cultuur daar mogelijk nog niet klaar voor is. De Nederlandse regering helpt tijdens de

Coronacrisis door financiële steun. Dat is zeker welkom, maar of het genoeg is, valt te bezien? Reinild noemt de uitvoerende kunsten het geestelijk voedsel van onze samenleving. Een mooie beeldspraak die menig kunstliefhebber uit het hart gegrepen zal zijn. De komende jaren zullen ons leren of en hoe het prachtige aanbod van klassieke muziek zoals dat vóór Corona bestond, de crisis te boven is gekomen. Spannende tijden voor iedereen.

■ Ludo Mees

FINANCIEEL VERSLAG 2020 S.G.M.

Inkomsten	
Rente	3,40
Contributies	2.915,00
Totaal Inkomsten	2.918,93
Uitgaven	
Administratiekosten	116,40
Kroniek verzenden	1.014,20
Kroniek Drukkerij	3.692,43
Reservering Mezendag	0,00
Totaal Uitgaven	4.823,03
Nadelig Saldo 2019	-1.904,63
Banksaldi per 1.1.2019	
ABN-AMRO	4.276,39
Robeco	33.539,53
Banksaldi per 31.12.2019	35.911,29
ABN-AMRO	2.368,36
Robeco	33.542,93
■ Barend Mees	

MEZENDAG 2011, DOESBURG

Hans mer Mezenbeker

Groepsfoto familie Mees

Penningmeester Joost

Philip, David en Alexander

Madeline en Carien

Identificatiespel

Mezendag: balspel

Anna Mees legt het spel uit

CHANTAL: VERLOSKUNDE EN VERPLEEGKUNDE MET HET VAN DER DUSSEN FONDS

Mijn naam is Chantal Mees dit jaar heeft de Mezenstichting mij geholpen bij het kunnen volgen van een studie in Antwerpen.

In de zomer van 2018 besloot ik om een nieuw avontuur op te zoeken in de vorm van een nieuwe studie. Deze studie zou mij naar zowel Zeeland als Antwerpen brengen om in 5 jaar de diploma's verloskunde en verpleegkunde te bemachtigen. Dit door een combinatie van verpleegkunde in Zeeland en Verloskunde in Antwerpen te volgen. Een zwaar maar super uitdagend traject.

In de eerste twee jaar heb ik in Zeeland gewoond en gewerkt in de ouderenzorg. Met een 8 gemiddeld ben ik vervolgens mijn jaar verloskunde ingegaan. Waar ik ook mijn eerste jaar behaal, zonder problemen. Dan wordt het tijd om in mijn derde jaar (2020-2021) te verhuizen naar Antwerpen. Dit valt jammer genoeg samen met Corona.

■ Chantal Mees

Met de komst van Corona bleek dit avontuur toch iets groter te worden dan ik aanvankelijk had gedacht. Geen baan meer, maar wel kosten en een studie in Antwerpen. Ik wist niet meer hoe ik dit zelf moest oplossen. De zorgen om het bekostigen werden groter en de focus voor mijn studie nam af. Hierom heb ik de Mezenstichting aangeschreven.

Ik mocht een gift ontvangen die mij zal helpen het collegegeld te betalen. Dankzij de gift heb ik weer ruimte om mij te focussen op mijn studie. Ik heb een nieuw stukje energie en nog meer motivatie om mijn avontuur met succes af te ronden. Ik ben hier ontzettend dankbaar voor.

DE DRIE LICHTEN STEUNT RUIM 70 JAAR MEDISCH WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Nu de stichting 'De Drie Lichten' haar 70ste verjaardag achter de rug heeft, is dit een goede gelegenheid om in de Kroniek aandacht te besteden aan een bijzonder verhaal: De erfenis van twee gezusters Mees heeft geleid tot ruim 70 jaar ondersteuning van medisch-wetenschappelijk onderzoek, met inmiddels meer dan duizend ondersteunde medisch-wetenschappelijke onderzoeksprojecten (uit bijna drieduizend aanvragen).

De Oorsprong

Stichting De Drie Lichten is op 28 juli 1950 opgericht door de zusters Maria (Ita) Kreunen Mees (1891-1971) en Petronella Mees (1895-1951). Als dochters van Joan Mees, een vermaard Rotterdams scheepsbouwer en bankierszoon, en Alida Loopuyt (dochter van een Schiedamse familie van fabrikanten) waren zij in staat hun geërfde vermogen aan te wenden voor het goede doel. Joan Mees was weer de zoon van de bekende Marten Mees (1828-1917). Het gezin bestond uit vijf dochters. Ita, de oudste, bezocht aan het begin van de twintigste eeuw de toneelschool in Haarlem en ontmoette daar grafisch ontwerper Jan Reinier Kreunen. Ze verloofden zich, maar Jan Reinier overleefde de Spaansegriep van 1918 niet. Ita bleef ongehuwd achter. De grote betekenis van hun relatie bleek uit het feit dat zij in 1920 bij Koninklijk Besluit zijn achternaam liet toevoegen aan de hare. In 1921 maakte Ita op aanraden van haar moeder een reis naar Zuid-Afrika (een familielid van haar moeder was daar arts) om haar zinnen te verzetten. Daar ontmoette zij een landbouwer in Transvaal met wie zij een jaar later trouwde. Het huwelijk was ongelukkig en bleef kinderloos en in 1934 werd de scheiding uitgesproken (waarna de man overigens trouwde met Ita's jongste zuster...). In 1940 overleed vader Joan, moeder Alida was in 1926 gestorven.

Ita en Petronella kwamen op het idee om twee fondsen op te richten om hun geërfde vermogen aan te wenden voor het goede doel; één vernoemd naar hun moeder en de ander vernoemd naar hun vader. Beide fondsen werden in 1950 ondergebracht in de stichting 'De Drie Lichten'. Er zijn verschillende motieven aan te wijzen waarom de zusters hebben gekozen voor het geven van steun aan medisch-wetenschappelijk onderzoek. Ten eerste had Petronella een zwak gestel en was zij vaak ziek, de verloofde van Ita overleed aan de Spaanse griep, en tot

slotzorgden de (naoorlogse) omstandigheden ervoor dat medisch-wetenschappelijk onderzoek in zwaar weer verkeerde. De zusters wilden het voorkomen "dat een arts die door een wetenschappelijke vraag werd bezeten, deze vraag om financiële redenen niet verder kon onderzoeken".

De Drie Lichten

De naam 'De Drie Lichten' komt waarschijnlijk voort uit de Vrijmetselarij waarbij de drie lichten (kandelaars) geloof, hoop en liefde maar ook wijsheid, kracht en schoonheid verbeelden. Het sterke vermoeden bestaat dat Jan Reinier Kreunen banden had met de Vrijmetselarij en dat Ita haar overleden verloofde met deze naamgeving heeft willen eren.

De zusters waren in hun tijd zeer vooruitstrevend door bij de oprichting van De Drie Lichten te bepalen dat er altijd ten minste één vrouwelijk bestuurslid moest zijn, zeker gezien het feit dat het bij de doelstelling van de Stichting ging om een terrein dat nog grotendeels door mannen werd gedomineerd. Ten tweede werd opgenomen dat de Stichting geen godsdienstige voorkeur of meerderheid in het bestuur mocht hebben, wat in de verzuiling van de jaren 50 hoogst ongebruikelijk was. Gezien de achtergrond van de zusters – ze hadden onder andere een vooruitstrevende vader die zijn dochter naar de toneelschool liet gaan en ze waren bekend met de Vrijmetselarij – zijn deze zaken echter wel verklaarbaar.

Blijvende verbondenheid aan de familie Mees

De verbondenheid met de familie Mees is gewaarborgd doordat de statuten bepalen dat er altijd een bestuurslid moet zijn die "lid is van de familie Mees en in rechte lijn afstamt van Rudolphus Mees, geboren te Rotterdam op 26 december 1728". Sinds de oprichting zijn dit geweest: mevrouw. M. Kreunen Mees zelf (van 1950 tot 1971), mr. M. Mees (Rotterdam) (van 1971 tot 1985), mr. Marten Mees (Amsterdam) (van 1986 tot 2015) en ikzelf (mr. B.R.E. (Bas) Mees) vanaf 2015 nadat ik door Marten zelf werd gevraagd om hem op te volgen. Sinds 2016 zitten er voor het eerst zelfs twee Mezen in het bestuur; ook B.M.E. (Barend) Mees is toegetreden als (medisch) bestuurslid. Barend heeft daarbij jaren eerder ook een subsidie ontvangen van de Stichting die heeft bijgedragen aan zijn succesvolle promotie. Tot voor kort was ook in de statuten opgenomen dat

de Stichting bij voorkeur de fondsen moest bewaren bij “de firma R. Mees en Zoonen te Rotterdam” (later Bank Mees & Hope, vervolgens MeesPierson en opgegaan in Fortis en tot slot ABN AMRO). Aangezien de banden tussen de familie Mees en de bank reeds lange tijd zijn verbroken is besloten om deze bepaling in de statuten te schrappen (de tarieven van vermogensbeheer bij ABN AMRO speelden hierbij ook geen onbelangrijke rol...).

Doelstelling

Stichting ‘De Drie Lichten’ verstrekt subsidies ten behoeve van Nederlands medisch-wetenschappelijk onderzoek. De financiële steun wordt bij voorkeur verleend aan jonge al of nog niet gepromoveerde onderzoekers tot 30 jaar. Het uitgekeerde bedrag varieert van € 500 tot € 12.000.

De medische commissie van het bestuur, in beginsel bestaande uit 5 hoogleraren/artsen, selecteert de meest kansrijke, veelbelovende en innovatieve projecten. De mogelijkheid van een belangrijke vooruitgang in het medisch onderzoek weegt daarbij sterk mee. Onderzoeken bij een buitenlands instituut komen ook voor steun in aanmerking. De uitkomsten van het onderzoek moeten ten dienste staan van, en ten goede komen aan, de gezondheidszorg in Nederland.

Het bestuur bestaat op dit moment uit de volgende 8 leden, allen als vrijwilligers:

Voorzitter:

- Prof. Dr. C.D.A. (Coen) Stehouwer, internist, hoofd afdeling Interne Geneeskunde MUMC+

Penningmeester:

- R. (Ruud) Wijnands, registeraccountant

Secretaris:

- Prof. Dr. J.J.C. (Sjaak) Neefjes, chemicus, immunoloog en celbioloog, hoofd afdeling Cel en Chemische Biologie LUMC

Overige bestuursleden:

- Prof. Dr. E. (Erik) Heineman, kinderchirurg (niet praktiserend), hoofd afdeling Chirurgie UMCG
- Drs. I.A. (Ingeborg) Koelma, arts (niet praktiserend)
- Dr. B.M.E. (Barend) Mees, vaatchirurg MUMC+
- Prof. Dr. M.H.J. (Rien) van Oers, internist-hematoloog AMC
- Mr. B.R.E. (Bas) Mees, advocaat partner Vriman M&A Lawyers

Al 70 jaar relevant

Uit het aantal ingediende en toegewezen aanvragen blijkt dat de Stichting toen en nu in een behoefte voorziet. Nog steeds worden alle subsidies verstrekt uit de opbrengsten van het oorspronkelijk door de zusters Mees ingebrachte vermogen en is de Stichting niet afhankelijk van giften. Het vermogen begon met iets meer dan twee ton (gulden) en is door goed financieel beleid uitgegroeid tot een aanzienlijk vermogen wat ons nu in staat stelt om ongeveer € 85.000 per jaar aan subsidies te verstrekken (en meer als het beursklimaat meezit).

In het jaar 2000 is het 50-jarig jubileum van de Stichting niet onopgemerkt voorbij gegaan. Dit werd gevierd met het uitbrengen van een boek (waaruit ook veel informatie voor dit stuk is gehaald) en het organiseren van een symposium in het stadhuis van Hilversum (waarbij de gemeente Hilversum als blijk van waardering alle kosten van ontvangst en catering op zich heeft genomen). Tijdens het symposium hebben diverse subsidiënten verteld wat de financiële ondersteuning voor hen en de medische wetenschap heeft betekend. Ook is er een bijzondere gift van 100.000 gulden uitgekeerd aan een specialistisch onderzoeksinstituut gerelateerd aan de Universiteit van Groningen.

Voorafgaand aan het symposium was er een samenkomst in het oude huis van oprichtster Ita Mees (welk huis schijnbaar ook de naam ‘De Drie Lichten’ droeg).

Door de jaren heen heeft de Stichting vele veranderingen in de maatschappij en medische sector meegemaakt, en heeft het – waar nodig – zich daaraan steeds aangepast. Er hebben een aantal

Barend Mees

Bas Mees

modernisaties plaatsgevonden – waaronder het opzetten van een website en in 2019 de aanwijzing als

‘algemeen nut beogende instelling’ (ANBI) – maar het bestuur waakt te allen tijde over de nalatenschap en doelstellingen van de gezusters Mees en de continuïteit van de Stichting. Barend en ik zijn vereerd dat wij mede deze taak hebben gekregen en kijken er naar uit om nog vele jaren het belang van de Stichting te dienen.

Aanvragen en donaties

Voor aanvragen van subsidie verwijs ik naar onze website (www.stichtingdedrieliichten.nl). Hierop is het aanvraagformulier te vinden. De Stichting is door de Belastingdienst aangewezen als ANBI waardoor giften aan de Stichting fiscaal aftrekbaar zijn. Mocht u geïnteresseerd zijn in het doen van een donatie, dan is dit uiteraard zeer welkom en kunt u contact met ons opnemen via de website.

- Bas Mees
- bas.mees@outlook.com

NOG STEEDS KLACHTEN NA EERSTE GOLF: ‘MIJN DENKNIVEAU ZIT SOMS NOG OP 50 PROCENT’

Ze zijn in de dertig, waren gezond en fit, maar zijn nadat ze in de eerste golf ziek thuis lagen nog steeds vermoeid, slap en benauwd. Naar schatting zijn er 10.000 tot 16.000 post-covid-patiënten, van wie zo’n 30 procent tussen de 20 en 40 jaar is. Fysiotherapie kan helpen en zit sinds half juli als paramedische herstellzorg in het basispakket, maar na zes maanden niet meer voor mensen met “niet-specifieke” klachten.

In de trainingsruimte van haar longfysiotherapeut in Utrecht stapt Esther (32) op een fietsergometer. Doeko Ellen van Centrum voor Fysiotherapie Colli meet het zuurstofgehalte in haar bloed en haar hartslag. “Voor nu geen bijzonderheden.” Esther begint te trappen. Een paar minuten later laat Ellen haar twee geplastificeerde A4-tjes zien. Esther wijst op de belastingschalen van 1 tot 10 aan hoe het er met haar vermoeidheid en benauwdheid voor staat. “Het is de bedoeling dat ze niet overbelast raakt en binnen een redelijke termijn herstelt van de training”, zegt Ellen.

Ongeveer 1 op de 100 mensen die een coronabesmetting hebben opgelopen, houdt daar langdurige klachten aan over, zegt Jako Burgers van het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG). Van de coronapatiënten is ongeveer 90 procent na drie weken genezen. Van de overige 10 procent geneest weer 90 procent na drie maanden. De groep die overblijft is dus ongeveer 1 op de 100.

Esther is van ver gekomen. In april kon ze vijf weken weinig anders dan in bed liggen. Ze moest bijkomen

Longfysiotherapeut Doeko Ellen NOS

als ze wakker werd, voordat ze naar de wc kon lopen. “Daarna had ik een bonkend hart en moest ik weer uitrusten”, vertelt ze. “Toen ik weer meer kon, ging ik kleine stukjes lopen en heb ik dagelijkse dingen langzaam opgebouwd.” Op sommige dagen deed ze te veel en kon ze ‘s avonds niets anders meer dan op de bank liggen terwijl ze haar hartslag in haar hoofd of een piep in haar oor hoorde. De zes maanden die ze vergoed kreeg om te herstellen, zitten erop. Om meer behandelingen vergoed te kunnen krijgen, heeft ze een aanvullende verzekering afgesloten.

Het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF) wil dat het makkelijker wordt voor patiënten als Esther om de 50 sessies die worden vergoed in het basispakket, over een langere periode dan een halfjaar uit te spreiden. Nu kan dat niet bij klachten als een gebrek aan conditie, spierpijn en vermoeidheid. Maar alleen met specifieke langetermijnschade zoals een longafwijking, en een verwijzing door een medisch specialist. Leden klaagden erover bij de beroepsvereniging.

“Het verkrijgen van zo’n verwijzing kost tijd. Daarbij komt: probeer nu maar eens een afspraak te maken. Medisch specialisten zijn juist nu heel druk met andere zaken”, zegt KNGF-woordvoerder Pieter Vonk. “De ernstige klachten van ex-coronapatiënten - ademhalingsproblemen, verlies van spiermassa en verlies van het vertrouwen in hun eigen lichaam - moeten langdurig behandeld worden. Dus kun je niet tijdelijk stoppen met de behandeling, omdat er een verwijzing van een specialist nodig is.”

Daarom pleit de beroepsorganisatie bij het Zorginstituut Nederland, dat het ministerie adviseert over wat er in de basisverzekering moet zitten, voor een soepeler beleid. Maar het instituut verwacht dat doorbehandelen van deze patiënten na zes maanden geen toegevoegde waarde heeft. “Als het goede zorg betreft, leren deze patiënten in de zes maanden ook hoe ze de eigen conditie zelf op peil kunnen houden”, zegt een woordvoerder. “En hoe ze het beste om kunnen gaan met eventuele blijvende restklachten.”

“

Waarom laat het virus bij een aantal mensen zo’n ravage achter?

Alfons Olde Loohuis van C-support

Vanuit de eerste golf hebben zo’n 10.000 tot 16.000 patiënten nog steeds klachten, schat stichting C-support, die deze patiënten ondersteunt. Waarom sommige mensen zo lang en ernstig last houden, is de grote vraag, ook voor oud-huisarts Alfons Olde Loohuis die vanuit C-support patiënten verbindt aan behandelaars.

“Hoe komt het dat het immuunsysteem bij deze mensen zo lang alarmbellen doet rinkelen terwijl de indringer allang vertrokken is? Waarom laat het virus bij een aantal mensen met een blanco voorgeschiedenis zo’n ravage achter?” Olde Loohuis noemt spierpijn, zenuwpijn, longproblemen, kortademigheid, pijn op de borst, heftige hoofdpijnen en neurologische problemen zoals woorden verkeerd uitspreken. “En dat máanden achtereen.”

“

Door de benauwdheid kon ik bijna niet met mijn dierbaren praten.

Nanda

Van dat laatste heeft ook Jochem (34) last. Hij had in het voorjaar allerlei coronaklachten, maar kon toen niet worden getest. “Mijn denkniveau zit soms nog op 50 procent, gesprekken kunnen heel moeilijk zijn. Ik ben dan niet scherp, doe lang over mijn woorden vinden, kan zinnen niet afmaken. Het is een hele rare gewaarwording.”

Jochems woongroep genoot Nanda (39) kon om een andere reden niet goed praten: vanwege de benauwdheid. Dat vond ze een van de moeilijkste aspecten van haar ziekteperiode, vertelt ze. “Ik had behoefte aan steun vanuit mijn omgeving terwijl ik in quarantaine zat, maar in deze zware tijd kon ik bijna niet met mijn dierbaren praten.”

Fragiele balans

Nanda wordt nog behandeld door een fysiotherapeut en heeft verlenging aangevraagd. Als haar long-

arts haar daar geen verwijzing voor geeft, weet ze nog niet of ze ermee door zal gaan. “Mijn fysio zegt dat om kracht op te bouwen, het nodig is om twee keer per week te gaan. Als het niet vergoed wordt, lopen de kosten aardig op.” Ze hoopt dat ze door kan gaan met de behandelingen. “Vanwege de fragiele balans tussen voldoende belasting om te kunnen herstellen en overbelasting waardoor ik een terugval krijg.”

In de trainingsruimte gaat Esther na wat rust verder met krachttraining. Zij en fysiotherapeut Ellen houden in de gaten dat ze zich niet te veel inspannt. Dan vertrekt ze, op een elektrische fiets. Want hoewel ze vlakbij woont, is wandelen of gewoon fietsen voorlopig nog te veel.

■ Anna Meees, a.c.mees@gmail.com

■ Foto’s NOS

HOE IS HET MET GENERATIE Z IN TIJDEN VAN CORONA? IN GESPREK MET JULIA, BAS EN EMMA MEES

Uw Kroniek, toch vaak een blad waarin met name de oudere garde aan het woord komt, ging op zoek naar drie jonge Mezen zo rond de 20 jaar oud. Ze behoren tot een generatie die net na de veelbezongen *millennials* komen en geboren zijn na 1995. Generatie Z worden ze ook wel genoemd, logischerwijs volgend op generatie Y (*millennials*). Wat drijft deze jongeren en wat doen ze? U begrijpt natuurlijk al dat Uw redacteur, zelf ook niet meer de jongste, zich even heeft moeten inlezen om meer grip te krijgen op dit alfabetisch geordende kaste systeem.

Trendwatchers noemden millennials (geboren tussen 1980 - 1995) dromers, jongeren opgegroeid in gouden tijden, veelal aangeduid met etiketten als de achterbankgeneratie, beeldschermgeneratie, met vooral veel aandacht voor het individu ("ik") en honger naar success en weinig affiniteit met falen en teleurstellingen.

Generatie Z is anders zo lees ik. Ze staan met meer realiteitszin in het leven, zijn pragmatischer en sneller geneigd te accepteren dat niet alles kan of mogelijk is. Via Facetime spreek ik met drie jonge Mezen, Julia, Bas en Emma over wat ze doen en wat hen bezig houdt.

Julia is de jongste Mees die ik spreek. Ze is 17 jaar en woont in Utrecht bij haar vader Jonathan Mees en met haar jongere zusje Rosa en en doet een opleiding mediacommunicatie (MBO) in Utrecht.

Ze doet de versnelde leergang om daarna te kunnen doorstromen naar een studie toegepaste psychologie. Julia weet wat ze wil. Zoveel is duidelijk. De COVID maanden waren en zijn lastig met name voor iemand zoals Julia die in september 2020 is gaan studeren. Nauwelijks introductie, alles online en vooral het niet kunnen afspreken met vrienden is een groot gemis. Ze kijkt uit naar feestjes, op vakantie gaan, al die dingen die nu eigenlijk nog niet kunnen maar wel in het verschiets liggen.

Ik vraag haar naar sociale media en hoe belangrijk dat voor haar is. Naast school en studie doet ze aan

meisjes voetbal maar daar is ze mee gestopt (was wel erg leuk!) en wil ze graag tekenen en schilderen. Haar creatieve kant is goed ontwikkeld.

Instagram

Waar ik dacht dat alle jongeren permanent op hun telefoon zitten, is dat bij Julia toch anders. Ze beperkt zich tot Instagram. Ze is zich bewust van de negatieve gevolgen van sociale media met name voor jongeren die een verkeerd beeld opgedrongen krijgen van hoe je eruit moet zien of hoe je je moet kleden. Allemaal beeld dat niet strookt met de werkelijkheid en het leven moeilijk en onzeker kan maken, schetst Julia. Vooral tijdens de lockdown heeft dat soms geleid tot hele heftige gevolgen zoals eetstoornissen en dergelijke bij haar generatiegenoten.

Klimaat

Politiek vindt ze interessant. Ze vond het jammer dat ze nog niet mocht stemmen tijdens de afgelopen tweede kamer verkiezingen in maart. Ze is wel een fan van Sigrid Kaag zegt ze en van Europa (de naam VOLT valt!) Het klimaat is voor haar ook belangrijk. Zelf is ze al sinds haar 4e jaar vegetariër en Greta Thunberg doet goed werk.

Tot slot vraag ik of ze iets heeft met de familie Mees. Ze denkt even na en antwoordt dan bevestigend. Vooral de zegelring met mezenwapen van haar oom David vindt ze mooi als symbool voor de band van onze familie. Het idee om veel nichtjes en neefjes te hebben spreekt haar aan.

Aan het einde van ons Facetime-gesprek vraag ik haar waar ze nu het meest naar uitkijkt als de Corona-beperkingen weer zijn opgeheven. Daar hoeft ze niet lang over na te denken: mensen leren kennen van haar studie en met vrienden optrekken als vanouds.

Studentenhuis

Bas is de volgende Mees die ik spreek via Facetime. Hij is oudste Mees in deze serie van drie en is 23, woont in Rotterdam en studeert aan de Erasmus Universiteit. Na eerst een paar jaar economie in Groningen te hebben gestudeerd volgt hij nu de studie sociologie. Bas is de oudste zoon van Joost en Saskia Mees en heeft nog een zusje (Anne) en broertje (Tom).

Het leven in Corona tijden is hem niet slecht gevallen zegt hij. Hij woont in een studentehuis met zes jon-

gens en dat gezelschap was fijn en gezellig om samen een huishouden te vormen en te organiseren in tijden van lockdown. Het studentenleven lag en ligt immers nagenoeg stil, dus van je huisgenoten moet je het hebben! Naast zijn studie vermaakt hij zich met voetbal (studenten team) en is hardlopen een passie van hem geworden (hij traint voor de marathon).

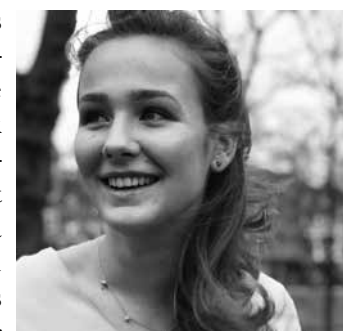
Armoede

Ik vraag hem waarom hij gekozen heeft voor de studie sociologie, waarop hij antwoordt dat hij zich betrokken voelt bij de maatschappelijke problemen die zich in onze huidige samenleving voordoen. Hij weet overigens nog niet wat hij later na zijn studie wil gaan doen. Dat thema komt vaker terug bij deze generatie weet ik uit eigen ervaring (met kinderen in dezelfde leeftijd als Bas). Pratend over de politiek, maakt Bas zich zorgen over de versplintering van politieke partijen. Hij is blij dat Rutte de Tweede Kamer verkiezingen heeft gewonnen. Hij maakt zich verder zorgen over de huizenmarkt en of hij nog wel een huis kan kopen later, gezien de rap stijgende huizen prijzen. Met het milieu daarentegen heeft hij minder op, want dat is eigenlijk iets dat enkel in een groter verband kan worden aangepakt. Bovendien vindt hij dat armoede voorlopig een groter probleem is dan het klimaat. Overigens eet hij wel minder vlees nu een van zijn huisgenoten veganist is en zijn huisgenoten hebben besloten om minstens een dag per week geen vlees te eten.

Als we spreken over de invloed van sociale media tref ik eenzelfde scepsis als bij zijn jongere achternicht Julia die ik eerder sprak. Volgens Bas gaat het tegenwoordig nog uitsluitend om zien en gezien worden. Mensen presenteren zich op een manier met als doel om op te vallen. De sociale media creëren een scheef wereldbeeld volgens Bas, waar uitsluitend de leuke dingen ruim baan krijgen en de schaduwzijde van het leven eigenlijk nauwelijks aan bod komt. Aan het eind van ons gesprek komen we te praten over de familie Mees en de Kroniek. Bas was aanwezig (met zijn ouders) bij de laatste Grote Familedag in 2011 en vond dat heel leuk. Wat hij mist is een overzicht waar iedereen zit. Een soort makkelijk toegankelijke familie almanak lijkt hem wel wat (ik wijs hem overigens op de uitgebreide stamboom die door Hans Mees op de website is gezet). Het is een mooi gevoel om je toch verbonden te voelen met je familie terwijl je lang niet iedereen kent zegt Bas. Ook het Van der Dussen van Beeftinck Fonds vindt hij heel positief. Daar hebben vooral jongeren wat aan.

Ook Bas kijkt uit naar de tijden na Corona. Dan kan er weer van alles!

Emma is de laatste Mees van het stel die ik via Facetime leer kennen. Ze is de dochter van Erik en Lia Mees en is opgegroeid in De Meern met haar twee broers. Emma is inmiddels 22 jaar en studeert in Utrecht. Als ik haar spreek is ze klaar met haar studie grafisch

ontwerp aan de Hoge School van de Kunsten en begonnen aan een opleiding Communicatie (zonder Wetenschappen) aan de Hogeschool van Utrecht. Ze vertelt enthousiast over haar leven als student in Utrecht. Ze kwam daaraan als een braaf meisje, zegt ze zelf. Maar het studentenleven (en lid zijn van de studentenvereniging UVSV) heeft haar gevormd en nu typeert ze zich als iemand die graag mensen om haar heen heeft en die houdt van borrelen en gezelligheid. Corona was, en is dan ook, een lastige tijd voor haar. Je kan nauwelijks meer mensen zien (gelukkig woont ze in een groot studentenhuis!) en ook het studeren valt zwaar, met veel op je kamer zitten turen naar een beeldscherm terwijl privé en studie in elkaar overlopen. Je wordt er zelfs een beetje lui van! Maar gelukkig voor Emma biedt sociale media hier uitkomst en kan ze terugvallen op Instagram als noodzakelijk medium. Facebook is uit en e-mail is voor de hen die echt oud zijn, zo wil ze nog wel kwijt.

Creatieve kant

Naast studeren benut ze graag haar creatieve kant, aangemoedigd door haar tante (Saskia Mees) die haar reeds op jonge leeftijd op sleeptouw nam en liet schilderen en tekenen, zo vertelt ze. Daarnaast is reizen een passie van haar. Ze heeft in haar jeugd mooie reizen gemaakt met haar ouders en heeft als 18-jarige in haar eentje haar nichtje in Brazilië opgezocht. Ook hiervoor geldt dat het wachten is op betere tijden, nu Corona voorlopig de grenzen dicht houdt.

Over de toekomst heeft ze wel heldere plannen zo lijkt het. Haar beide ouders zijn huisarts en ze hoopt iets te gaan doen waarin ze zorg en communicatie kan combineren.

Al pratend komen we uit bij de politiek en is Emma heel stellig over het belang van thema's als diversiteit, racisme en gelijkheid en het klimaat (minder vlees eten!) en voedselverspilling.

Tegen het einde van ons gesprek vraag ik haar wat de familie Mees voor haar betekent. Ze vindt het gaaf dat we zo'n grote familie hebben en noemt het bestaan van het Van der Dussen Fonds. Van haar vaders kant is de

club familieleden heel omvangrijk. Ook Emma heeft behoefte, zo blijkt, om te weten wie iedereen is en wat ze doen en dan met name van haar eigen generatie Mezen. We filosoferen over wat de mogelijkheden zijn om de familie met zijn vele vertakkingen meer toegankelijk te

maken. Een online platform? Facebookgroep? Daar ligt nog wel wat laken voor de schaar zo luidt het gezegde.

■ Ludo Mees
■ ludomees@gmail.com

RODERICK MEES ‘KOOKBEDRIJF VANDAAG KOOK IK’

Het grootste deel van mijn werkzame leven heb ik doorgebracht bij bedrijven die eten maken en/of verkopen. In deze periode heb ik - en vele collega's met mij - me veel bezig gehouden met het beantwoorden van misschien wel de meest gestelde vraag in Nederland: 'Wat eten we vandaag?'. De algemene opvatting van mijn collega's was dat Nederlanders het enige volk ter wereld waren die vinden dat je pas goed voor je gezin of geliefde zorgt, als je minimaal 18 minuten in de keuken hebt gestaan voor de bereiding van de avondmaaltijd. Daarom zou het nooit echt wat worden met kant-en-klaarmaaltijden.

Ik dacht daar anders over. De belangrijkste reden dat kant en klaar maaltijden in supermarkten niet lekker zijn, is dat ze dagen of zelfs weken ervoor zijn gekookt. Ik was ervan overtuigd dat er legio Nederlanders rondlopen die nu en dan schoon genoeg hebben van die gekmakende dagelijks terugkerende vraag en het prima vinden als iemand anders een keertje voor ze kookt, mits het net zo lekker en gezond is als het eten dat ze zelf zouden maken. Met deze notie ben ik anderhalf jaar geleden begonnen als chefkok en ondernemer (ceo) bij Vandaagkookik.

Vandaagkookik staat voor gevarieerde vandaag gekookte gerechten, bereid vanaf de basis met verse groenten, vlees, vis en ingrediënten die mensen thuis ook in hun keukenkast hebben staan. We maken geen gebruik van kunstmatige smaakversterkers of conserveermiddelen en koken niet uit pakjes of zakjes. Het moet net zijn alsof je zelf hebt gekookt. Het enige verschil is dat wij het voor je hebben gedaan. Op dit moment zijn we actief in de regio rond Edam-Volendam, Monnickendam en Broek in Waterland. De verkopen groeien gestaag, mede dankzij een

extra duwtje in de rug van corona. Op onze website www.vandaagkookik.nl kun je zien wat voor gerechten we allemaal maken.

■ Roderick Mees

SUPPORT RWANDA ACTIEF IN CORONACRISIS

Eind 2020 werd de stichting Support Rwanda opgericht. De stichting heeft als doel om de armste gezinnen in Rubengera (Rwanda) van voeding en zorgverzekeringen te voorzien. Rwanda lijdt ook onder de Coronacrisis, hierdoor sterven er meer mensen aan de honger dan aan Covid-19. Een interview met Peter van der Wel, ex-bestuurssecretaris bij Zorgpartners Midden-Holland in Gouda, en nu voorzitter van stichting Support Rwanda.

Rwanda is een mooi groen land en staat bekend als het land met de duizend heuvels. Het is ongeveer zo groot als België met ruim 12 miljoen inwoners. De meeste mensen kennen het land van de genocide in 1994. Nu wordt er

Peter van der Wel

geen onderscheid meer gemaakt tussen Hutu, Tutsi of Twa. Elke laatste zaterdag van de maand is het Umuganda, op deze dag helpt iedereen mee om de gemeenschap schoon te houden en om naar elkaar om te kijken. Rwanda staat nu bekend als het meest veilige en schoonste Afrikaanse land. Er is een grote groeiende economie en er zijn de meeste vrouwen in de politiek. Desondanks leeft er nog steeds zo'n 60 % van de bevolking onder de armoedegrens.

Waarom is de stichting Support Rwanda opgericht?

De stichting is opgericht naar aanleiding van meer-

dere (werk)bezoeken aan Rwanda en specifiek aan het gebied Rubengera. Zeker door de Coronacrisis zijn de problemen voor bepaalde doelgroepen in Rwanda fors toegenomen. Vrijwel iedereen die in Rwanda geweest is zegt:

"Een prachtig land, heel veel groen maar ook de nodige armoede. De kloof tussen 'welgestelden' en de 'armen' is zichtbaar. Ik zou graag wat willen doen, maar ik weet niet precies hoe... En, ik wil niet dat er geld aan de strijkstok blijft hangen".

De stichting wil in alle bescheidenheid een aantal gezinnen ondersteunen. Daarbij is het uitgangspunt dat het een tijdelijke ondersteuning is en dat de mensen geholpen worden bij het weer zelfstandig gaan wonen en leven. De stichting heeft als doelstelling om tenminste 10 arme gezinnen in Rubengera en omgeving te ondersteunen. Indien mogelijk wil de stichting naast deze 10 gezinnen ook - op projectbasis op basis van concrete plannen - andere gezinnen ondersteunen. We beseffen dat het een druppel op een gloeiende plaat is.

Uiteraard weten we ook dat er nog veel meer gezinnen zijn die hulp nodig hebben. Leidraad voor ons als stichting is echter het besef *"dat we niet iedereen kunnen redden, maar iedereen kan wel één ander mens helpen"*. Daar willen wij als stichting ons op focussen. We willen een groot aantal mensen vinden die een persoon of gezin wil ondersteunen. De donateur weet concreet waarvoor de donatie gebruikt wordt en kan desgewenst ook - met inachtneming van de privacyregels - in contact komen met de hulpontvanger. Vandaar, geen grote stichting met overheadkosten maar haalbare, herkenbare en praktische ondersteu-

ning met heldere verantwoording en communicatie, georganiseerd door een betrokken groep vrijwilligers.

Wat zijn je ervaringen met het land?

Het is een prachtig land dat zich de laatste jaren sterk ontwikkeld heeft. Economisch gaat het steeds beter. Er is een adequaat onderwijssysteem en ook de gezondheidszorg gaat goed. Helaas zijn er ook mensen die geen baat hebben bij de ontwikkeling van het land. Integendeel. De achterstand van deze groep wordt steeds groter en de coronapandemie heeft de kloof alleen maar groter gemaakt.

Voedselpakketten in Rubengera

Welke rol vervul je bij de stichting en wat houdt dat precies in?

Als medeoprichter van de stichting heb ik de rol van voorzitter op mij genomen. Kerntaken zijn het stimuleren en coördineren van de ontwikkeling van de stichting en het bewaken dat we voldoen aan de wet- en regelgeving voor stichtingen en de statuten van de stichting.

Er zijn meer liefdadigheid/goede doelen organisaties in Rwanda, wat voegt deze stichting toe?

De meerwaarde van onze stichting is dat het zeer klein, bescheiden maar daarbij ook concreet is. Wij focussen ons op haalbare, tastbare en toetsbare hulp, waarbij verbinding gezocht wordt tussen de hulpgever en hulpontvanger. Je weet wat je aan wie geeft. Bij elke gift wordt door het lokale coördinatieteam in Rwanda aangegeven hoe de donaties worden besteed. (J.M.) En waarom doen we het? Omdat onze missie is “we doen iets, omdat niets doen geen optie is”!

Wat is je grote wens voor Support Rwanda, wat wil je dat de stichting gaat bereiken?

Mijn droom is dat we als stichting een veelvoud van 10 Rwandese gezinnen hulp kunnen bieden en dat we een eigentijdse vorm weten te ontwikkelen voor de onderlinge communicatie en informatie tussen hulpgever en hulpontvanger.

Het streven is om er een succesvolle stichting van te maken met continuïteit, zou het niet mooi zijn als de stichting meer navolging gaat vinden?

Uiteraard onderschrijf ik dit van harte. De grote uitdaging is om een breed draagvlak en verbinding te krijgen van een netwerk van donateurs, lokale betrokkenen en de bestuursleden.

Behalve mensen uit je eigen netwerk, heb je een suggestie wie we kunnen benaderen om meer aandacht te krijgen voor de stichting?

Ik denk dat het belangrijk is om periodiek een nieuwsbrief uit te geven die digitaal aan de donateurs en andere betrokkenen verstuurd wordt en waarin we verantwoording afleggen van de bestedingen.

Daarnaast denk ik dat het goed is om support te gaan zoeken bij andere partijen als kerken, scholen, bedrijven en particulieren.

Het opzetten van een gericht informatie- en communicatieplan is van essentieel belang. Regelmatige communicatie d.m.v. Facebook, Instagram en andere *social media* is onontbeerlijk. Het organiseren van een digitale veiling of loterij behoort ook tot de mogelijkheden.

Voor meer informatie over Support Rwanda: zie onze site www.supportrwanda.com.

■ Jaap Mees, Januari 31, 202
jaapmees@online.nl

SPIERZIEKTEPATIËNT SOUF (22): ‘GESCHROKKEN VAN VELE DONATIES MAAR DANKBAAR’

Hij heeft al meer dan 119.000 euro opgehaald, kreeg donaties van topvoetballers die hij bewondert en krijgt de afgelopen dagen aan één stuk door telefoontjes en berichten.

Het werd voor spierziektepatiënt Soufiane Elazizi (22) zo veel dat zijn baas, met wie hij een bijzondere band heeft, vanochtend uit bescherming zijn telefoon afpakte en hem in bed legde.

Soufiane, kortweg Souf, heeft sinds zijn 18e de zeldzame, erfelijke en chronische spierziekte SCA-Type 2. Nadat BNN-programma Je Zal Het Maar Hebben dinsdag een aflevering over hem uitzond, haalde de Instagram-liveshow FC Avondklok van Défano Holwijn geld voor hem op en zat hij vanochtend bij FunX Radio. “Door alle aandacht krijgt hij energie en hoeft hij niet te denken aan hoe klote het is”, zegt André Boersma, manager van een supermarkt in Breda waar Souf sinds 2017 werkt.

Souf zelf is overvloedig door alle reacties:

Zieke Soufiane wil iedereen een lach op het gezicht bezorgen

Normaal gesproken is het al veel als Souf drie uur per dag actief is. “Nu is hij eigenlijk twee dagen aan het stuiteren. Hij vindt dat hij overal op moet reageren.” Met het risico dat hij zijn lichaam overbelast. “Ik hou te veel van hem om hem kapot te laten maken voor een beetje media. Zijn telefoon afpakken was even schokkend, maar wel nodig.” Het geld voor het DoesSouf-fonds, om anderen mee te kunnen helpen, stroomt maar binnen. In de top 3 van donaties staan nu voetballers Quincy Promes, Hakim Ziyech en Memphis Depay. “Ik wist niet wat ik zag en kan het nog steeds niet geloven”, reageert Souf als hij weer wakker is. “Ik ben enorm geschrokken maar ik ben dankbaar voor iedereen die heeft gekeken, gedeeld en gedoneerd.”

Glimlach bezorgen

Hij hoort dat ook Steven Bergwijn geld heeft overgemaakt. “Deze mensen... dat een doodnormale jongen dit teweeg heeft gebracht.. Dat had ik nooit durven dromen.” Souf had verwacht zo’n 30.000 euro op te kunnen halen. “Hoe meer geld we hebben, hoe meer mensen we blij kunnen maken. Ik wil een glimlach op de gezichten bezorgen van mensen die chronisch ziek zijn of pech hebben in het leven.”

En daar kan de Bredanaar over meepraten. Niet alleen omdat hij ongeneeslijk ziek is, maar hij verloor al zijn vader, zusje en twee ooms aan SCA-Type 2. Medelijden met zichzelf heeft hij niet. “Ik ben normaal net als een ander en probeer te genieten van het leven. Dat lukt zeker. Mijn ziekte is voor mij eigenlijk heel normaal geworden.” De vooruitzichten zijn ongewis. “Bij de ene persoon duurt

het nog 20 jaar, bij de andere iets korter. De artsen kunnen niets zeggen. Ik hoop dat het nog lang duurt. Daar ga ik wel van uit.”

Vliegtuig en Mekka

In 2019 startten de kassamedewerker en manager een eerste actie, voor onderzoek naar de spierziekte. Daarmee haalden ze zo’n 30.000 euro op voor het Radboud UMC. Ook kwam Soufs droom om een keer uit een vliegtuig te springen erdoor uit. En er kwamen aanbiedingen waardoor hij heeft gedoken, geracet en naar Mekka is gegaan met zijn moeder en broer.

Boersma is voor Souf een soort tweede vader. En de liefde is wederzijds. “Dit soort mensen kom je maar één keer in je leven tegen”, zegt de supermarktmanager. “Hij is zo’n inspiratie voor me. Hij laat mij en anderen relativeren, in een tijd dat iedereen negatief is en loopt te zeiken en zeuren.” Boersma heeft zelf jaren geleden een kind verloren. “Toen dacht ik: ‘dat gebeurt me nooit meer.’”

Boefje van 18

Maar verdrietig genoeg lijken de vooruitzichten niet goed, zegt Boersma. Bij Souf is de diagnose vier jaar geleden gesteld. “Als ik de achteruitgang in het afgelopen jaar bekijk en die trend zou doorzetten, dan zeg ik dat hij nog twee jaar heeft.” Boersma probeert Soufs moeder te ontlasten, die haar zoon bijvoorbeeld aankleedt omdat dat hem niet meer lukt.

Hij herinnert zich nog hoe de werknemer, toen nog vakkenvuller, hem vertelde dat hij ziek was. “Een boefje van 18 jaar die je met Flipperogen aankijkt en wiens wereld instort. Hij zei ‘ik kan beter maar stoppen hier, ik ga ziek worden en dan hebben jullie niks aan mij’. Maar ik zei ‘je gaat niet stoppen, de tijd die je nog hebt gaan we zo leuk mogelijk maken. Al lig je in bed, dan nog kom je in de winkel’.

■ Anna Mees

■ Foto: N.O.S.

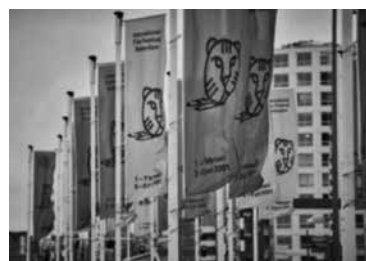
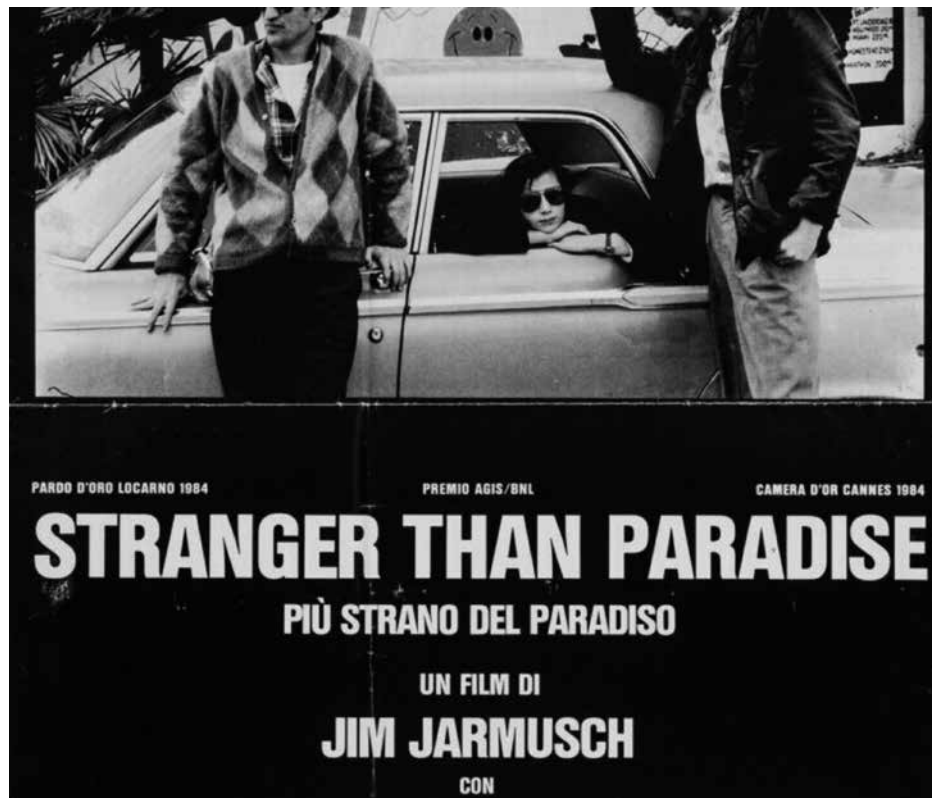
50 JAAR IFFR: ENKELE PERSOONLIJKE HOOGTEPUNTEN

Het International Film festival Rotterdam bestaat nu 50 jaar. Een goede aanleiding om wat persoonlijke herinneringen en bijzondere hoogtepunten op een rij te zetten. Een uitstekende film raakt je in je kern en verrijkt je leven. Cinema als expressiemiddel.

Ik kom al sinds het begin van de jaren 80 in het Rotterdamse filmfestival. Toen was het hoofdcentrum nog het gezellige LantarenVenster in de Gouvernestraat, nu zetelt filmhuis Kino Rotterdam er. Het was kleinschalig, alternatief en filmmakers waren makkelijk benaderbaar voor de bezoekers. Je zag cinefielen op rolschaatsen en sommige hadden hun hond meegenomen naar het filmhuis. Waar die bleef tijdens de film weet ik niet meer. Het was de tijd van de legendarische filmpaus Huub Bals, een grote wat humeurige man met een groot filmhart. Nu is De Doelen sinds enige decennia het hart van het festival.

Jarmusch

Een van de eerste hoogtepunten in vijftig jaar IFFR is **Stranger than Paradise** van Jim Jarmusch. Over een trendy musicus die onverwachts zijn nichtje uit Hongarije op bezoek krijgt. Gedraaid in een minimal stijl met melancholieke zwartwit beelden, en quirky humor. Of de grote ogen van de Franse jong overleden actrice Pascal Ogier, die niet erg gelukkig getrouwd is en een filosofische vriend heeft in Parijs. Gespeeld door de unieke Fabrice Luchini. Uit Eric Rohmer's film **Les Nuits de la Pleine Lune**. De toonaangevende Franse regisseur Rohmer is bekend om zijn filosofische dialogen, zijn goed geacteerd en intelligente films. In een prachtige scène, komt Pascal 's-avonds in een café een schilder tegen die de dromen van mensen tekent.

IFFR baniers

Eigenzinnig

Ook uit de jaren 80 is de opkomst van een cultfilmer als Peter Greenaway met **Z.O.O.**, die zich deels afspeelt in de Rotterdamse Diergaarde Blijdorp. Of zijn **The Belly of an Architect** over een Engelse architect die zich laat inspireren door het openluchtmuseum dat Rome heet. Met aanstekelijke minimal music van componist Michael Nyman. Wat is het kenmerk van een typische IFFR-film? Eigenzinnig, origineel, dwars, niet conventioneel, soms verontrustend en op zijn best inspirerend. Ver verwijderd van de gebruikelijke drieaktenstructuur en de formule films uit Hollywood.

Makers als de eigenzinnige Georgische filmmaker Otar Iosseliani horen daar zeker bij. Helder staat mij nog voor ogen **Les favoris de la Lune** over de geschiedenis van kunstvoorwerpen, die in handen komen van diverse karakters als wapenhandelaars, idealisten, clochards, prostituees en dieven. En zeker Wim Wenders met zijn melancholieke roadmovies als **Paris Texas** en **Der Stand der Dinge** over alles wat erbij komt kijken om een film te maken. Een inzicht gevende blik achter de schermen. Ik herinner me nog dat Wim Wenders als jonge onbekende maker te gast was in het oude Luxortheater. Hij ging niet op de voor hem gereserveerde plaatsen zitten, maar gewoon tussen het publiek. Dat maakte indruk op me.

Grootmeesters

Een van de humanistische grootmeesters uit Taiwan Hou Hsiao-hsien, hoort tot de beste cineasten die over de jaren regelmatig het Rotterdamse filmfestival bezoekt. Indrukwekkende films als **A Time To Live and a Time to Die** en **A City of Sadness**.

Grootmeester Hou Hsiao-hsien

Die eerste gaat over zijn eigen jeugd in de jaren vijftig en zestig in Taiwan. Een poëtische, gevoelige film over oude tradities die veranderen in tijden van industrialisatie en modernisering. Als je meer wilt weten over deze grote cineast, raad ik je aan om de documentaire **H.H.H** te gaan zien. Gemaakt door de Franse filmmaker en regelmatig bezoeker van het IFFR Olivier Assayas. Een fijnzinnige en veelzijdige filmmaker; een van de beste Franse filmmakers van deze tijd in mijn ogen. Ik volg hem al op het IFFR sinds zijn eerste films in de jaren negentig als **Paris s'Eveille** en **Une Nouvelle Vie**. Een van zijn beste vind ik **L'Eau Froide** (Koud Water). Deze film gaat over twee dwarse pubers, met de piepjonge knappe Virginie Ledoyen in een van de hoofdrollen. Een lyrische coming of age film met als apotheose een virtuoos gefilmd schoolfeest.

Cinema Invisible

Van de Nederlandse filmmakers die zich als een vis in het water voelen in Rotterdam, zou ik Kees Hin en Nanouk Leopold willen noemen. Enkele jaren geleden werd er een documentaire over Kees Hin getoond. **Herberg van het Geheugen** van Barbara den Uyl. Ik kende Kees Hin via via en bezocht hem af en toe toen ik nog in Amsterdam woonde. Hij vroeg me zelfs om een stuk te schrijven over zijn laatste film **De Fietser**. (zie www.free-spirits-film.eu) Iets wat me nog nooit was gebeurd. Kees Hin die vorig jaar overleed was een bijzondere, filosofische, mysterieuze en gedreven cineast. Van zijn films in IFFR herinner ik me vooral zijn film **Cinema Invisible**, gebaseerd op nooit voltooid werk van kunstenaars als Gertude Stein, Fernand Leger, Yves Klein en Osip Mandelstam. Vintage Kees Hin.

Een filmmaker als Nanouk Leopold met haar eigen uitgebende visuele stijl, verstilling en geïnspireerd gebruik van ruimte en landschap. Landschap wat iets duidelijk maakt over de gemoedsgesteldheid van haar personages. Geïnspireerd door de Italiaanse filmmaker Antonioni. **Guernsey** is daar een goed voorbeeld van. Over een introverte irrigatiespecialiste, een uitstekende Maria Kraakman, die zich afvraagt of ze de mensen in haar directe omgeving wel echt kent.

Smokkelpaarden

Een van de hoogtepunten in 2007 voor de NFTVM (nieuwe makers, nu VERS) was ongetwijfeld mijn interview met de Koerdische filmmaker Bahman Ghobadi. (met tolk) Ik was in New York voor de selectie in een festival van mijn eigen Independent documentaire **Off The Beaten Track** over Ierse folk folkmusici. Daar zag ik zijn indrukwekkende film

A Time For Drunken Horses. Mindblowing! Over weeskinderen in het gebergte van Koerdisch Iran die spullen smokkelen om te overleven. De titel is afgeleid van sterke drank die aan de smokkelpaarden wordt gegeven om het langer vol te houden. Een soort doping. Krachtig en zeer aangrijpend.

Een film die mij ook intens raakte was **At Eternity's Gate** van de Mauritaanse filmmaker Abderrahmane Sissako. Een favoriete maker van Sandra den Hamer, oud artistiek directeur van IFFR (voormalig assistente van Huub Bals) en nu het hoofd van Filminstituut Eye. Bamako gaat over een in Mali voor de lokale bevolking geënceneerd proces tegen het IMF en de Wereldbank. Met een onvergetelijke scène waarin een oude man een vlammend betoog houdt uit zijn diepste binnenste.

At Eternity's Gate

Van Gogh

Een recente grote inspiratie, gezien in 2019 in IFFR is de film **At Eternity's Gate** van beeldend kunstenaar/filmmaker Julian Schnabel. De Amerikaanse acteur Willem Dafoe speelt Vincent van Gogh op magnifieke wijze. Rusteloos, gedreven, onzeker maar overtuigd van zijn kunst. De film komt geloof ik samen met de door Jacques Dutronc uitstekend gespeelde van Gogh (**Van Gogh**, Maurice Pialat), het dichtst bij de echte grote Nederlandse schilder. **At Eternity's Gate** vind ik een van de beste, meest ontroerende films van de afgelopen jaren. Uiteindelijk draait het allemaal daarom. Ontroering en bezieling. Films die je diep raken. Je wordt pas echt ontroerd als iets je in je diepste wezen raakt. Zoals onlangs bij de bezielde, waarachtige, poëtische en bevlogen speech van de 22-jarige dichter Amanda Gorman. Tijdens de inauguratie van president Joe Biden in Amerika. Een van de mooiste momenten van de afgelopen tijd.

■ Jaap Mees, februari 2021

■ Fotorechten van IFFR 2021.

OP STOOM VAN VERGETEN MONUMENT NAAR EEN WERKEND STOOMGEMAAL

Tot 2008 stond het stoomgemaal Kamerik-Teylingens als een stukje vergeten historie aan de weg tussen Kamerik en Woerden, maar dat is veranderd. Begin 2008 presenteerde ik, als fractievoorzitter van de VVD in de gemeenteraad van Woerden, een plan om vergeten vaarwegen in het oosten van het Groene Hart weer bevaarbaar te maken. Het plan werd unaniem aangenomen en daarna ook door andere gemeenten, provincie, ANWB enzovoort onderschreven, maar het stierf een stille dood omdat het uiteindelijk, door de recessie, te ambitieus bleek te zijn.

Bij het vooronderzoek was ik ook op het voormalige stoomgemaal Teylingens in Kamerik gestuit, een rijksmonument uit- en inwendig. Het was bijna nooit te bezichtigen, maar door de ramen kon je de resten van een stoommachine zien staan. Ik vatte het plan op om daar verandering in te brengen en toen later dat jaar de plaatselijke historische vereniging onverwacht een excursie naar het gemaal kon organiseren was dat de gelegenheid om vrijwilligers te vinden die daar de schouders onder wilde zetten; het werden er drie, waaronder een voormalige hoofdmachinist van Shell-tankers die jaren met stoomschepen had gevaren.

Het waterschap bleek bereid ons een sleutel te geven, we mochten het gebouw in maar meer niet, pas na een tijdje kregen we toestemming om de stoommachine te onderzoeken. De machine was in 1953 stilgezet en had sindsdien niet meer bewogen, hij stond muurvast. Maar in 2011, na eindeloos sleutelen en schoonmaken, kwam hij in beweging. De eerste stap in een restauratie was gezet.

Intussen had ik een plan van aanpak opgesteld waarin diverse fasen van herstel werden beschreven en dat de basis vormde voor enerzijds een beheerovereenkomst met het waterschap, het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR), en anderzijds de restauratie van het gebouw. Ook werd een vergezicht geschetst van een gerestaureerd complex in de staat waarin het in 1953 verkeerde. Bij een restauratie van een dergelijk monument moet een moment worden gekozen dat recht doet aan de toestand waarin het wordt aangetroffen en in dit geval is er sprake van de aanwezigheid van de stoommachine en een elektromotor. Een werkende stoommachine was er alleen in 1953 toen de elektromotor werd geplaatst, vandaar de keuze voor 1953. De Rijksdienst voor Cultureel

Erfgoed ging hiermee akkoord.

Vanaf het moment dat wij de sleutel kregen is op de zaterdagochtenden het gebouw vrij toegankelijk voor het publiek. Er kwam belangstelling van de lagere en middelbare scholen en nu komen er ongeveer 1000 schoolkinderen per jaar, waarbij met de middelbare scholen een lespakket is samengesteld. Deze educatieve functie is een belangrijke sponsorvoorwaarde gebleken en heeft veel geld opgeleverd.

Historie

Het stoomgemaal Kamerik-Teylingens werd in 1871 gebouwd op de plaats waar 350 jaar lang windmolens de polder hadden drooggemalen. Het ontwerp was van Boote de Vries uit Wilnis die veel gebouwen heeft ontworpen en die gekenmerkt worden door de “wenkbrauwen” boven de ramen. Het was een schep-rad-stoomgemaal met een één cilinder stoommachine (soortgelijke machines staan nog in de gemalen van Putten en Nijkerk). Deze stoommachine bleef tot 1907 zijn werk doen, maar het schep-rad moest uiteindelijk vanwege de steeds lager waterstand (bodemdaling) vervangen worden door een centrifugaalpomp. De stoommachine werd vervangen door een nieuwe efficiëntere machine, een tandem-compound stoommachine, direct gekoppeld aan de centrifugaalpomp. Deze combinatie is nu uniek in ons land en vormt dus een belangrijk stuk nationaal industrieel erfgoed.

Deze machine bleef in werking tot 1953. In dat jaar werd gekozen voor een elektrische aandrijving van de pomp, maar vanwege de koude oorlog bestond de verplichting om de stoommachine in werkende staat te houden. Begin zestiger jaren verviel die plicht, maar om technische redenen moest de pomp gekoppeld blijven aan de kruk van de stoommachine. De stoomketel werd verwijderd, de kolenloods werd verkocht aan de plaatselijke timmerman en de schoorsteen wegens bouwvalligheid 6 meter verlaagd. Die situatie bleef tot 1988 bestaan, omdat toen een nieuw elektrisch gemaal de bemaling overnam.

Ondertussen was in 1971 het geheel tot rijksmonument verheven en werd alleen het hoogst noodzakelijke onderhoud gepleegd. In 1988 ging de deur op slot en werd sindsdien zelden geopend.

Naast het gemaal ligt al eeuwen een sluis, vroeger voor de vaarweg naar het noorden, naar Amsterdam. Maar sinds de 17e eeuw was die verbinding opgeschoven naar het westen, naar de Grecht, de verbinding tussen Rijn en Angstel met een sluis bij Woerdense Verlaat. De houten sluis bij het gemaal diende alleen nog maar voor de beurtschippers uit Kamerik en werd in 1911 vervangen door een betonnen exemplaar, één van de eerste in ons land (de Muntsluis in Utrecht uit 1905 is de oudste. In 1961 toen Nederland met de rug naar het water ging staan, de vrachtwagen was de moderne vervoersmethode, werd de sluis buiten gebruik gesteld.

De restauratie

Het gebouw verkeerde in een matige staat en in overleg met het HDSR werd de Monumentenwacht ingeschakeld, die na inspectie met een alarmerend rapport kwam. Er was ernstige twijfel over de toestand van de fundering en een inspectie van een ingeschakeld bedrijf, dat ervaring heeft met het aanbrengen van nieuwe funderingen onder oude gebouwen, zou een matige tot slechte toestand van de palen hebben vastgesteld. De geschatte kosten voor een nieuwe fundering liepen uiteen van 1,5 tot 3 ton. Het doek voor de geplande restauratie leek te vallen, maar met het toevallig aantreden van een nieuwe architect ging alles kantelen. Samen werd alles nog een keer op een rijtje gezet, de muren geïnspecteerd, de scheuren bestudeerd en beiden kwamen we tot de conclusie dat er gerede twijfel bleef over de funde-

ringstoestand. Er werd een second opinion gevraagd aan een plaatselijk bedrijf, dat ook gespecialiseerd is in vervanging van funderingen. Deze kwam met een vernietigend oordeel over het eerste onderzoek, er was niet diep genoeg gegraven, de palen waren in prima staat en alleen de uitbouw van 1907 had een nieuwe fundering nodig, kosten tienduizend euro. Het eerste bedrijf was dus bezig geweest met werk voor zichzelf te creëren.

Ondertussen was er basis van het rapport van de Monumentenwacht een aantal subsidieaanvragen gedaan die in totaal 6 ton aan toezeggingen opleverden. Er was door het funderingsverhaal opeens voldoende ruimte en in 2014 startte de restauratie. De in het gebouw aanwezige transformatorruimte van Stedin werd voor 40k uitgeplaatst. Het gebouw kreeg een nieuw dak, de topgevels hersteld, de binnenmuren van het ketelhuis en de werkplaats schoon gebikt en opnieuw gepleisterd, de buitenmuren werden opnieuw gevoegd, de schoorsteen weer op oude hoogte gebracht en de ontbrekende gietijzeren ramen nieuw gegoten. Het schilderwerk completeerde het plaatje en mei 2015 openden CdK Willibrord van Beek, dijkgraaf, Patrick Poelmann, wethouder Martin Schreurs en ondergetekende het gerestaureerde gemaal. Shell Amsterdam schonk een compressor waardoor de stoommachine op perslucht kon draaien, een plaatselijke sponsor zorgde met een rookmachine voor een pluim uit de schoorsteen en omdat zuinig met het geld was omgegaan, mochten we de resterende subsidiebedragen houden om de kolenloods te herbouwen. Ondertussen hadden zich ook nieuwe vrijwilligers gemeld en waren we met 9 man.

Een gemaal erbij

De waardering voor ons werk bleek uit de vraag van het HDSR of wij misschien nog een ander gemaal wilden gaan beheren, het dieselgemaal Papekop-Diemberbroek.

Er was een afspraak dat wij alle niet-primaire waterwerken tussen de A2 en A12 in beheer zouden kunnen krijgen. Het gemaal was in 1928 voorzien van een dieselmotor en een schroefpomp die werden geplaatst in de molenstomp van de afgebrande molen. Naast die molen stond sinds 1891 een hulpstoomgemaal, maar dat voldeed niet als bemaling voor de aangesloten polders. Alleen een restant van het gebouw is nog bewaard. Voor dit dieselgemaal werd een aparte groep geformeerd van drie man met een molenbouwer en dieselliefhebber als leider. Deze groep bracht in één jaar tijd de dieselmotor, die sinds 1943 stilstond, weer op gang en kreeg daarvoor, van de Nederlandse Gemalen Stichting, de Pluim uitgereikt, een jaarlijkse prijs voor de meest aansprekende werk aan een gemaal. Met twee gemalen in de stichting werd het tijd een andere naam aan de stichting te geven; onder verwijzing naar het Groot-Waterschap van Woerden werd gekozen voor Stichting Watererfgoed Groot Woerden en werd het wapen van dat waterschap dat opging in het huidige HDSR als nieuw beeldmerk gekozen.

De kolenloods

Op basis van de oorspronkelijke tekening uit 1925 werd een nieuwe loods ontworpen die als bezoekerscentrum moest gaan dienen. Het uiterlijk bleef hetzelfde, maar in de uitvoering werd energieneutraliteit nagestreefd. Na vijf jaar tegenwerking van de gemeente kon er in 2019 eindelijk begonnen worden met de bouw, maar het budget van 120.000 euro was door de lange wachttijd en de stijgende prijzen volstrekt onvoldoende. Drie nieuwe vrijwilligers zetten er uiteindelijk de schouders onder en wisten in 9 maanden de loods te realiseren en mede

een presentatie van voorwerpen rekening houdende met 1,5 meter afstand. Op de aanstaande Open Monumenten Dag, 11 en 12 september, is alles te zien en is ook het buitenterrein opgeknapt en bovendien is alles rolstoeltoegankelijk.

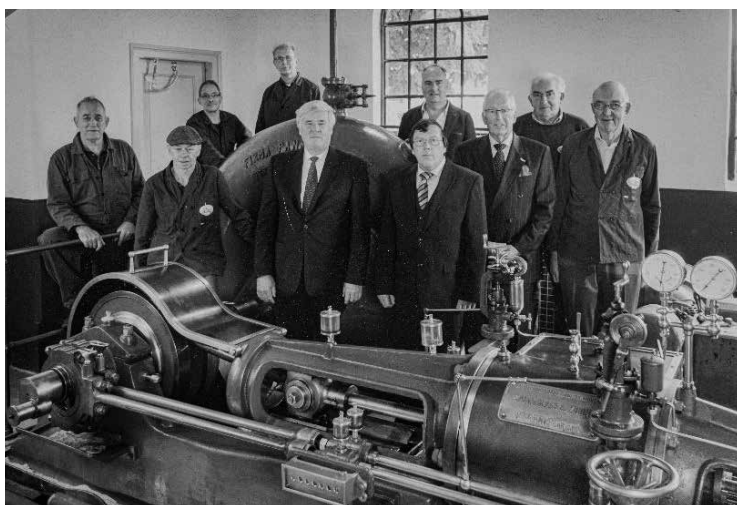
Plannen voor de toekomst

Begonnen is met de bouw van een stoomketel; dankzij de sloop van de Centrale Hemweg is er een drukvat beschikbaar dat door Stork Hengelo tot ketel kan worden omgebouwd, daarnaast werd een groot aantal appendages geschonken die nodig zijn om een veilige stoominstallatie te kunnen realiseren. De kosten van het geheel bedragen ongeveer 1,5 ton en dat geld hebben we nog niet. Opnieuw gaan we een beroep doen op het provinciale Parelfonds, dat eerder ook de restauratie met ruim 2,5 ton sponsorde.

De sluis wordt gedeeltelijk uitgegraven om het beeld te herstellen van een werkende sluis. Helemaal uitgraven kan niet zolang de afvoerbuizen van het nieuwe elektrische gemaal daar doorheen lopen. De volgende stap kan pas gezet worden als dit gemaal verplaatst wordt, dat zal misschien over een jaar of tien kunnen.

Ook de machinistenwoning naast het gemaal moet aangekocht en vervangen worden; in 1982 brandde

de oude woning af. Al jaren wordt getracht de brug bij de Oude Rijn te laten vervangen door een hoger exemplaar, maar de provincie geeft tot nog toe geen medewerking. Wij hopen dat de vervolmaking van het gemaalcomplex, het komende jubeljaar van het

waterschap, 900 jaar waterschap, het onder stoom brengen van het gemaal en de daaraan gekoppelde landelijk publiciteit zal meehelpen in het alsnog realiseren van al deze zaken.

Het geeft veel voldoening dat ik, als initiator en voorzitter, samen met een groep enthousiaste vrijwilligers, twee historische gemalen in werkende staat heb teruggebracht en op die manier voor het nageslacht heb bewaard. Het past in mijn brede belangstelling

voor techniek, erfgoed en natuur om hier mijn vrije tijd aan te besteden, net zoals mijn Tineke en ik dat ook hebben gedaan met onze 17e-eeuwse boerderij die wij van bouwval tot mededinger voor Boerderij van het Jaar maakten.

■ Ruud Mees
■ www.stoomgemaalteytingens.nl
■ stoomgemaal@meesco.nl

PORTRET TEN STICHTING GESLACHT MEES VERDEELD ONDER DE FAMILIE

In eerdere Kronieken heb ik al aangekondigd dat onze schilderijen collectie met onder meer firmanten van R. Mees & Zoonen “onder de hamer zou gaan”. Dit moet niet te letterlijk worden genomen want het betrof niet echt een veiling maar een verdeling van de stukken onder de familieleden. Zoals eerder al gemeld waren de stukken, in eigendom van de Stichting Geslacht Mees in bruikleen bij de verschillende vestigingen van de bank en het assurantiebedrijf. De schilderijen hingen mooi op de gangen en directiekamers maar werden op een gegeven moment als “gedateerd” gezien en kwamen net iets te vaak in de opslag terecht. Na overleg met de bank en opzegging van de bruikleenovereenkomst hebben we de stukken gefotografeerd en laten ophalen vanaf de Coolsingel in Rotterdam.

Opslag

De schilderijen en portretten, zo'n tachtig in totaal, zijn daarna opgeslagen bij een professioneel bedrijf Kortmann Art Packers & Shippers in Hoofddorp. Een nogal dure oplossing maar wel veilig en geconditioneerd. Even opslaan in de kelder of op zolder was hier geen optie. Na meerdere oproepen in de Kroniek en bij andere gelegenheden, hebben we een soort van gestructureerd proces gevolgd om de stukken te verdelen. Uiteindelijk hebben circa 20 familieleden na bezichtiging van het overzicht op www.familie-mees.com een verzoek ingediend welk(e) stuk(ken) ze graag zouden willen ontvangen.

Met het Bestuur van de Stichting hebben we vastgesteld wie er, gezien de bloedlijn, de meeste aanspraak maakte op een schilderij waar meerdere gegadigden voor waren en daar hebben we keuzes in moeten maken. Gelukkig konden we het grootste deel toewijzen en heel af en toe familie moeten teleurstellen. Het

overgrote deel blijft in Nederland en een deel gaat naar familie in Canada en de VS. Fantastisch dat zo veel schilderijen een mooie plaats “boven de haard” hebben gekregen en niet meer stof hoeven te happen in de opslag. De overdracht van de schilderijen naar familieleden wordt geregeld met een bruikleenovereenkomst.

Henk

Zo hebben wij in ons huis in Rotterdam, terwijl ik van oorsprong een Groningse Mees ben, gewoon een gezellige oude Rotterdamse Mees in de keuken hangen! Hendrik W. maar we noemen hem thuis Henk en hij was midden 19e eeuw ambtenaar bij het Ministerie van Koloniën in Batavia. Hij was een beetje omstreken omdat hij nogal fel had uitgehaald naar de Javaanse Bank, en daarmee naar de Nederlandse overheid, in zijn brochure “Eene stem uit Indië over het Muntwezen”. Een vrijdenker en een beetje recalcitrant en een man met een verhaal, daar houden we hier thuis wel van en zo wordt hij natuurlijk niet vergeten!

Nog steeds zijn er een paar schilderijen/portretten met een verhaal waarvoor we een mooie plaats zoeken. Voor verzoeken hierover wil ik je graag verwijzen naar de familie website. Mocht er iets van gading tussen zitten, verzoek ik je mij een mail te sturen naar joost.mees@mdhi.nl. Mocht het schilderij nog beschikbaar zijn dan maken we een afspraak om deze op te halen.

■ Joost Mees

MEZENNESTJE

Een mezennestje is uitgebroken,
dat, in de wulgentronk
gedoken,
met vijftien eikes blonk;
ze zitten in de boom te spelen,
tak-op, tak-af, tak-uit, tak-in, tak-om,
met velen
en 'k lach mij, 'k lach mij, 'k lach mij bijkans krom.

Het mezenmoêrtje komt getrouwig,
komt op de lauwe noen,
al blauwig
en geluwachtig groen;
het brengt hun dit en dat, om te azen,
tak-om, tak-op, tak-af, tak-uit, tak-in,
ze razen,
en kruipen, vlug, het mezennestje in.

Het mezenvaârtje zit - de loveren
verduiken 't voor 't gestraal -
te toveren,
al* in de mezentaal;
daar vliegen ze, al med' een, te zamen,
tak-om, tak-op, tak-af, tak-in, tak-uit,
en, amen,
het mezennestje is weerom ijele en uit.

uitgebroken - uitgevlogen
wulgentronk - wilgenstam
al - helemaal
geluwachtig - geelachtig
al med' een - opeens
ijele = ijdele - leeg
Schrijver: Guido Gezelle
Inzender: F.D., 17 apr. 2002

■ Schrijver: Guido Gezelle

In aansluiting op het commentaar van het Fin. Dagblad op
het boek 'Herinneringen van Mr. W.C. Mees' (vorige kroniek):

NRC-H

DINSDAG 5 DECEMBER 2000

De burgerzin-generatie

Harry van Wijnen

Er zijn niet veel families die een wetenschappelijk belangrijk familiearchief bezitten en op gezette tijden ook nog een eigen kroniek uitgeven waarin levensbeschrijvingen van overleden familieleden en de resultaten van genealogisch onderzoek worden gepubliceerd. Nog zeldzamer zijn de families die zoveel geschiedenis maken dat ze ook nog leesbare biografieën en memoires voor het nut van het algemeen produceren.

Dat wil niet zeggen dat elke biografie die uit zoveel eigen geschiedenis kan putten ook te benijden is. De biografie die mr. W.C. Mees in 1946 van zijn oudoom, de illustere mr. Marten Mees, publiceerde, oogstte destijds veel lof in de pers, maar niet in de gehele - in de aanhef bedoelde - familie. *Man van de daad, mr. Marten Mees en de opkomst van Rotterdam*, dat nog steeds geldt als een standaardwerk over de negentiende-eeuwse economie van Rotterdam, leverde de schrijver behalve positieve recensies ook een stapel terechtwijzingen op van Mees-takken die zich tekortgedaan voelden.

In zijn hier nog niet besproken memoires, die de Stichting Historische Publicaties Rotterdam heeft uitgegeven, schrijft W.C. Mees (1882-1970) dat sommige familieleden bij de verschijning in 1946 het moeilijk verkroppen konden dat hun vaders er niet genoeg in waren afgeschilderd. Andere leden van de familie koesterden een grief omdat hun vaders in het geheel niet in het boek voorkwamen. Maar zelfs die destijds ontevreden Meezen zullen nu moeten erkennen dat W.C. Mees een uiterst levendige en kleurrijke, in alle opzichten geslaagde kroniek van zijn eigen leven heeft nagelaten.

W.C. Mees was een van de grote Rotterdammers aan wie de Maasstedelijke economie in de eerste helft van de twintigste eeuw haar uitbundige bloei te danken had. Hij was een van de meest effectieve actievoerders voor het gemeene best die plannen beraamden, maar zelf ook de handen uit de mouwen staken om iets voor de stad te doen. Hij dacht vele initiatieven uit, die hij samen met andere grote mannen met burgerzin gestalte gaf. Zijn naam werd

meestal in één adem genoemd met K.P. van der Mandele, D.G. van Beuningen, W. van der Vorm, J.A. Ruys, W.H. de Monchy en C.A.P. van Stolk, de lokale kongsie van kooplieden, bankiers en reders die in de jaren twintig en dertig zo goed als in alles de hand had - tot in de sociale woningbouw (Tuindorp Vreewijk) toe.

Mees was de eerste initiatiefnemer van de Nederlandse Handelshogeschool, de latere NEH (Erasmus Universiteit) en van Robeco, het beleggingsconsortium voor de grote en de kleine man. „Niets was gevaarlijker”, zo schreef hij in zijn openingsmemorandum, „dan grote rijkdommen in handen van enkele rijken en daarnaast een grote bezitsloze klasse”. Spreiding van vermogen over de kleinere luyden - in feite bevordering van het volkscapitalisme - beschouwde hij als „goed sociaal werk”.

Net als zijn vermaarde oudoom was ook W.C. Mees een geldman. En behalve bankier was hij ook een beetje reder. De Rotterdamse Hypotheekbank, waarvan hij oprichter-directeur was, financierde de bouw van schepen en liet ook zelf een aantal schepen bouwen. Sinds één van die schepen, het kustvaartuig Willem Cornelis, naar hem genoemd was, spelde hij de kraant zoals hij nooit eerder had gedaan. Elke dag zocht hij het eerst naar de scheepvaartbriek en volgde hij met trots de reizen van de Willem Cornelis.

W.C. Mees kwam uit de grote Meezen-familie die taksgewijs verspreid was over Rotterdam en Groningen. Het familieverband was zo talrijk dat te Rotterdam het gezegde bestond „het meesdom zal een meesdom worden”.

De Meezen trouwden nooit beneden hun stand. De meesten trouwden andere aanzienlijke families, zodat vermogens en manieren in tact bleven. Op hun beurt kwamen de neven, de ooms en de zwagers elkaar in aanzienlijke posities tegen, de een was de directeur van De Nederlandsche Bank, de ander als directeur van de Internationale Crediet- en Handelsvereniging Rotterdam, een derde als voorzitter van het al-

gemeen bestuur van de Handelshogeschool, weer een ander als rector-magnificus in Groningen; en de zoveelste als gewoon hoogleraar. En dan waren er ook nog bankiers in de familie, onder meer bij R. Mees en Zonen. Een van de knapste koppen in de familie was schoonzoon Han Boon, die met dochter Lot was getrouwd. Boon was een van de kopstukken van het ministerie van Buitenlandse Zaken, onder meer ambassadeur in Italië, die het Italiaans machtig was als de best opgevoede Italiaan. Het spreekt vanzelf dat het niveau van de vriendenkring nauwelijks onderdeed voor dat van de familieclan.

Gelukkig was er ook een zwart schaap in de familie, een zwager die te goed was om met geld om te gaan. Mees bedekt de zonden van deze zwager niet maar geeft een even gedetailleerd als gewetensvol verslag van de geslaagde reddingsoperatie die hij opzette om deze zwager uit de gevangenis te houden. De verwickelingen waarin de zwager verstrikt raakte, zijn dermate ondoorzichtig dat ze doen denken aan de schelmenstreken die in Elschots *Het Zeeschip* worden opgevoerd.

Politiek was hij een liberaal in hart en nieren. Hij liep zich het vuur uit de schoenen om zijn al te laconieke mede-liberalen in Rotterdam meer politieke hartstocht bij te brengen. Maar in Rotterdam wilde de liberale actie niet vlotten. Na de invoering van het Algemeen Kiesrecht hadden de katholieken en de sociaal-democraten zonder moeite de zelfgenoegzame liberale ondernemers de politieke macht afhandig gemaakt. Daarna was het met de liberale macht in de politiek gedaan. Nog één keer leefde de liberale belangengemeenschap op, dankzij een effectieve, door Mees geregisseerde opwekkingscampagne tegen het Wijzigingsverdrag van 1925 waarin de havenbelangen van Antwerpen met die van Rotterdam gelijkgesteld werden. Mees beleefde zijn *finest hour* toen de Eerste Kamer, een week nadat hij in de NRC van 29 oktober 1926 had betoogd dat de haven van Rotterdam er aan zou gaan als de Belgen hun Moerdijkkanaal zouden krijgen, het verdrag verwierp. Met die Pyrrusoverwinning verschoot de liberale macht zijn laatste knuit.

STICHTING GESLACHT MEES

Genealogie Hans Mees, Neherpark 136, 2264 ZC Leidschendam, tel 070-3866304, jr.mees@hetnet.nl.
Redactieadres Kroniek: Jaap Mees, Westhaven 24 b, Gouda, 0182-603701/ jaapmees@online.nl